Tartalom

NEVELÉSI PROGRAM

TARTALOM **1**

NEVELÉSI PROGRAM **1**

PREAMBULUM **3**

I. BEVEZETÉS **4**

I.1 AZ ISKOLA JOGI STÁTUSZA, NÉV, ALAPÍTÓ OKIRAT SZÁMA, ÚJ HATÁROZAT KELTE, JOGÁLLÁS, GAZDÁLKODÁSI MÓD, FENNTARTÓ ÉS FELÜGYELETI SZERV **4**

I.2. A PEDAGÓGIAI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK **8**

I.2.1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT **11**

I.3. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR **12**

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI, AZ INTÉZMÉNY KIEMELT CÉLKITŰZÉSEI **13**

III. A NAT, A KERETTANTERVEK ÉS A HELYI SZINTŰ SZABÁLYOZÁS **19**

IV. A TANULÓK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK – TEVÉKENYSÉGI RENDSZEREK ÉS SZERVEZETI FORMÁK **22**

V. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ÉS KAPCSOLATOK **24**

VI. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKATARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI **27**

VII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK, SNI GYERMEKEK NEVELÉSE, OKTATÁSA **30**

VIII. A TANULÓI JOGOK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSHOZATALBAN **37**

IX. PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK **39**

X. VIZSGÁK **41**

XI. TANULÓK FELVÉTELE, ÁTVÉTELE **45**

XII. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS **47**

XIII. FOGYASZTÓVÉDELEM 51

XIV. ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE 54

A VIK KÖZÉPISKOLA SZAKKÉPZÉSI PROGRAMOT IS MAGÁBA FOGLALÓ HELYI TANTERVE 58

XV. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE 59

XV.1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV HELYI KIEGÉSZÍTÉSEI 60

XV.2. A PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI 63

XV.3. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS 64

XV.4. A PEDAGÓGUSOK ÉS A NEM KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK VÁLASZTÁSÁNAK SZABÁLYAI 64

XV.5.1. AZ ÉRETTSÉGIVEL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS FELADATOK 66

XV.5.2. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖREI 68

XV.6.1. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK AZ ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE 68

XV.6.2. A BESZÁMOLTATÁS FORMÁI, A TANÓRÁN KÍVÜLI FELKÉSZÜLÉS ELVEI 74

XV.7. A CSOPORTBONTÁSOK, FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSE 77

XV.8. A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERTETÉSE78

XV.9. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK 79

XV.10. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK 80

XV.11. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, GYERMEKVÉDELEM 81

XVI. AZ ISKOLA VALAMENNYI ÉVFOLYAMÁT ÁTFOGÓ HELYI TANTERV 82

XVII. A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI 82

XVIII. AZ ISKOLA ÉLET- ÉS MUNKARENDJE 83

XIX. RENDKÍVÜLI HELYEZETEK 83

XX. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA 85

PREAMBULUM

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – *„A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.)* – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

I. Bevezetés

A Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola (1078 Budapest, Hernád u. 3.) – továbbiakban rövid nevén, VIK Középiskola – 1996 januárja óta működik alapítványi fenntartásban. Fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy. A VIK Középiskola tanügyigazgatási jogutódja az 1995. december 31-én megszűnt Dolgozók Vendéglátóipari Szakközépiskolájának (1134 Budapest, Huba u. 7.), és teljes jogú jogutódja a 2004. június 30-án megszűnt Felsőkereskedelmi Alapítványi Technikum Szakközépiskolának.

A VIK Középiskola oktatási struktúrája és pedagógiai programja a köznevelési és szakképzési törvények előírásainak megfelel. A tanulói jogviszonyra is e törvények előírásai érvényesek, az itt szerezhető érettségi bizonyítványok állami középfokú végzettséget igazolnak, melyek biztos alapot nyújtanak az egyetemi, főiskolai továbbtanuláshoz, továbbá az itt elsajátított szakképesítések az országos képzési jegyzékben szereplő, államilag elismert szakképesítések.

A VIK Középiskola célja egy olyan középfokú oktatási struktúra működtetése, mely a lehető legteljesebb, modern közismereti oktatás, alapozás mellett széleskörű középfokú és emeltszintű szakmai képzést nyújt a vendéglátás-idegenforgalom és az egyéb szolgáltatások szakmacsoportba tartozó képzésekben, igazodva a munkaerő-piaci elvárásokhoz.

I.1 Az iskola jogi státusza, név, alapító okirat száma, új határozat kelte, jogállás, gazdálkodási mód, fenntartó és felügyeleti szerv

A **Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 21. § (3) bekezdése, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szerinti tartalommal az alábbi alapító okiratot adja ki:

1. Az intézmény neve: **Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola**
   Rövidített neve: VIK Középiskola

2. Az intézmény székhelye: 1078 Budapest, Hernád u. 3.

3. Az intézmény OM azonosító száma: 035566

4. Az intézmény feladatellátási és telephelyei:

1078 Budapest, Hernád u. 3.

4025 Debrecen, Széchenyi u. 48.

3300 Eger, Széchenyi u. 19.

9024 Győr, Baross Gábor út 49.

3532 Miskolc, Herman Ottó u. 2.

5. Az intézmény alapítója és székhelye: Nemzetközi Gasztronómiai Alapítvány
1077 Budapest, Rózsa u. 4-6.

6. Az intézmény alapítási éve: 1996.

7. Az intézmény fenntartója és székhelye:
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy

1111 Budapest, Budafoki út 34/b.

8. Felügyeleti szerve

Szakmai és törvényességi felügyeletet a fenntartó, a fenntartói tevékenység

törvényességi ellenőrzését a székhely tekintetében Budapest Főváros Kormányhivatala, a telephelyek tekintetében a területileg illetékes kormányhivatalok látják el.

9. Az intézmény jogállása: önálló jogi személy

10. *Az intézmény típusa: középfokú iskola*

11. Az alaptevékenységek TEÁOR szerinti besorolása:
- *8531 Általános középfokú oktatás*
- *8532 Szakmai középfokú oktatás*

12. Az intézmény alapfeladatainak jogszabály szerinti megnevezése:
- szakközépiskolai nevelés-oktatás
- szakiskolai nevelés-oktatás
- gimnáziumi nevelés-oktatás

- felnőttoktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

13. Az intézmény alaptevékenységei:

- Tizedik évfolyamon az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás; továbbá elméleti és gyakorlati ismeretek átadását szolgáló pályaorientáció, szakmai előkészítő ismeretek oktatása és szakmai alapozó oktatás,
- Szakiskolai szakképzési évfolyamokon – az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint – 2–2,5-3 szakképzési évfolyamokon szakmai vizsgára felkészítés,
- alapfokú iskolai végzettséggel rendelkező tanulók részére a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 27. § (4) bekezdése szerinti szakiskolai nevelés és oktatás keretében folytatott képzésben 3 éves képzési idejű szakképzés,
- Szakközépiskolai nevelés-oktatás,
- Szakközépiskolai nevelés-oktatás – nyelvi előkészítő évfolyammal,
- Szakközépiskolai nevelés-oktatás - két tanítási nyelvű képzés keretében angol és német célnyelvvel,
- Érettségire épülő szakképzés - szakközépiskolai nevelés-oktatás keretében - az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint - 1-2-3 szakképzési évfolyamokon,
- Gimnáziumi nevelés-oktatás

- Az intézmény *kizárólag a székhelyen, nappali munkarendben* ellátja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket, tanulókat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§ 13. pont ab) alpontja valamint 4.§ 3. bekezdése alapján a következők szerint:

  Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

- Az intézmény *kizárólag a székhelyen, nappali munkarendben* ellátja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integráltan oktatható, nevelhető sajátos nevelési igényű tanulókat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. pontja aa) alpontja valamint 25. pontja alapján a következők szerint:

  Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi fejlődési zavarral küzd, azon belül hallássérült; értelmi fejlődési zavarral küzd; beszédfogyatékossággal küzd; pszichés fejlődési zavarral (ezen belül tanulási zavarral – ilyen a dislexia, disgráfia, discalculia, figyelem-

vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd; vagy több, a fenti fogyatékosságok együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.

- Az intézmény *kizárólag a székhelyen, nappali munkarendben* vállalja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók nevelését, oktatását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 13. pontja ac) alpontja valamint a 14. pontja alapján a következők szerint:

  Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

14. Az intézmény munkarendje és az évfolyamok száma

Gimnázium nappali és esti munkarendben (9-12. évfolyam)

Szakiskola nappali munkarendben

- Egyéb szolgáltatások szakmacsoport
  - általános műveltséget megalapozó, pályaorientációs képzés ((9)-10.)

nappali és esti munkarendben

- Szakképző évfolyamok az OKJ-ban meghatározottak szerint (1/11., 2/12., 3/13.)
- Előrehozott szakképzés – kizárólag szakképzési évfolyammal (1/9., 2/10., 3/11.)
- Szakiskolai szakképzés – kizárólag szakképzési évfolyammal (1/9., 2/10., 3/11.)
  - Vendéglátás- turisztika szakmacsoport
  - Vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport
  - Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció
  - Egyéb szolgáltatások

Szakközépiskola nappali munkarendben

- Vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport
- Vendéglátóipar ágazat
- Turisztika ágazat

- 4 évfolyam (9-12.)
- 5 évfolyamú nyelvi előkészítő évvel támogatott képzés, (9/Ny; 9-12., 9-13.)
- 5 évfolyamú angol és német két tanítási nyelvű képzés (9/Ny; 9-12., 9-13.)

o Szépészet ágazat

- 4 évfolyam (9-12.)
- 5 évfolyamú nyelvi előkészítő évvel támogatott képzés, (9/Ny; 9-12.)

nappali és esti munkarendben

o Érettségire épülő szakképzés az OKJ-ban meghatározottak szerint (1/13., 2/14., 5/13.)

Két tanítási nyelvű tagozat (angol és/vagy német célnyelvvel)

Felnőttoktatási tagozat

15. **<u>Az intézmény illetékességi, működési köre</u>**: Magyarország területe

16. **<u>Az intézmény jogállása és gazdálkodása:</u>** Önállóan működő és gazdálkodó intézmény

I.2. A pedagógiai alapelvek, értékek

Az átjárhatóság

Helyi tantervünk megfogalmazásakor elsőrendű feladatnak tekintettük, hogy a különböző képzési formák közötti átjárhatóságot minél több esetben és minél zökkenő mentesebben biztosítsuk. Példaként emeljük ki: a nappali tagozaton a vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoportos szakközépiskolai és a szakiskolai képzés első (9.) évfolyamán a képzés struktúrája és tartalma hasonló, így mód és lehetőség van a tanév végén az igényeknek és a képességeknek megfelelő módosításra. A második (10.) évfolyamon az eltérések továbbra sem jelentősek az átjárás különbözeti vizsgával bárki számára megoldható. Hasonló jelentőségű a nappali tagozaton a szakiskolai osztályban szakmai végzettséget szerzett tanulók számára biztosított lehetőség, mely során a korábbi tanulmányaik beszámításával a középiskolában érettségi vizsgát tehetnek.

Az egymásra épülés

Az egyes képzési formákat úgy állítottuk össze, hogy iskolán belül mód és lehetőség nyíljon arra, hogy tanulóink magasabb végzettséget szerezhessenek. Ezzel kívánunk a később pályát módosítani kívánók, a magasabb életkorban nagyobb feladatokat vállalók, a fokozatosságra törekvők vagy a lehetőségeiket és szükségleteiket később felismerők számára esélyt adni. Az átjárhatóság értelmében a helyi tanterv kiküszöböli az ismétlődéseket, illetve ahol ez a más iskolákból a folyamat közben belépő tanulók miatt nem lehetséges, ott felmentést vagy alternatív választási lehetőséget kapnak továbbtanulni szándékozó tanulóink.

Példaként emeljük ki: a nappali szakiskolai képzésben alapműveltségi képzésben részesült, és szakmai vizsgát tett tanuló a 13. évfolyam után a középiskolában két év alatt érettségi bizonyítványt szerezhet (korábbi tanulmányainak beszámításával), amelynek birtokában újabb két évfolyam elvégzése után újabb szakmai vizsgára jelentkezhet eredeti szakirányában, vagy az érettségi megszerzése után az iskolában oktatott szakirányok közül újabbat választhat.

Magas színvonalú, egyedi elemekkel bővített elméleti képzés

Iskolánk alapvető profilja a szakirányú képzés. Feladatunk, hogy széles és elmélyült alapozó képzést folytassunk. Arra kell felkészítenünk tanulóinkat, hogy képesek legyenek életük során akár többször is pályát módosítani, új szakmai információkat befogadni.

Ez csak széles és elmélyült alapozó képzéssel lehetséges, amelynek során a diákok megtanulják az önálló tanulás alapjait, megbízható és sokirányú műveltséget szereznek, olyan szakmai előkészítő oktatásban részesülnek, mely akár szakmaváltáskor vagy pályamódosításkor is felhasználható, és felismerik közismereti és szakmai tudásuk folyamatos bővítésének szükségességét, és meg is tudják valósítani azt.

Tantestületünk arra törekszik, hogy az érettségi vizsgára felkészítő szakasz során olyan tanulási lehetőséget nyújtson diákjainknak, mellyel növekszenek pályaválasztási esélyeik. Lehetővé kívánjuk tenni a felsőfokú továbbtanulás lehetőségét azok számára is, akik nem a szakmai felsőoktatásba kívánnak továbblépni. Mindez kiegészül a szakmai elméleti képzés során alkalmazott sajátos programjainkkal, melyeket részletesen az iskola szakmai programja tartalmaz.

Korszerű gyakorlati képzés

A szakközépiskolában a 9-10. osztályokban a szakmai alapozó elméleti és gyakorlati ismeretek oktatása és pályaorientációs foglalkozások zajlanak, amelynek révén jelentősen nőtt a szakmai motiváció, továbbá a szakmaválasztás tudatosabbá vált.

Mindezek mellett a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 2009. évi XLIX. törvénnyel történő módosításával egy újabb képzési forma, az ún. "előrehozott" szakképzés jelent meg a szakiskolai képzés rendszerében, amelyet a módosított törvény 27. §-ának (4) új bekezdése határoz meg az alábbiak szerint: "A szakiskolai nevelés és oktatás - azoknak, akik alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek - megszervezhető kizárólag szakképzési évfolyamokon, a szakképzés követelményeinek és - legalább a teljes képzési idő

egyharmadában az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz követelményeire épülő -, a szakképzés gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemek átadásával."

Iskolánk 2012 szeptemberétől – alkalmazkodva a munkaerőpiaci elvárásokhoz – bevezette az előrehozott szakiskolai szakképzést, amelyben a képzési idő 3 év, amelyből egy tanév óraszámát (kb. 1000 óra) az általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasz követelményeire épülő, a szakképzés gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati tudáselemek átadására fordítunk.

A VIK Középiskola szakmai programja rögzíti a szakmai gyakorlati képzés sajátosságait. Kiemelendőnek tartjuk, hogy a szakmai képzés során különös hangsúlyt kap ez a terület. Hisszük, hogy színvonalas szakmai képzés csakis átgondolt, minőségbiztosított, rendszeres és sokoldalú gyakorlati képzéssel lehetséges.

A gyakorlati képzés legfőbb biztosítéka azonban a szakoktatói gárda összetétele, valamint az iskola saját oktató kabinetjeinek felszereltsége és használatuk. Szakoktatóink kivétel nélkül a szakma kiváló gyakorlati szakemberi közül kerülnek ki, akik naprakész tudásukat, és a sokéves szakmai gyakorlatban szerzett ismereteiket adják át tanulóiknak. Külön figyelmet fordítunk az iskolai csoportos és a munkahelyeken folyó egyéni gyakorlatok közötti helyes arány megtalálására, ezáltal megtartva a bennük rejlő lehetőségeket, és lehetőség szerint kiszűrve hátrányaikat.

Az Európai Unió szakképzési normáihoz való alkalmazkodás és a munkaerőpiac elvárásainak való megfelelés

A VIK Középiskola szellemiségét, képzéseinek tartalmát tekintve hangsúlyosan valljuk a közös európai értékek, kultúra és szemlélet ápolásának, továbbadásának, valamint nemzetünk nyelve, kultúrája, hagyományai és ünnepei védelmének és átörökítésének fontosságát.

Ezekhez az összetartozó értékrendekhez alkalmazkodunk akkor, amikor a tantárgyak oktatása közben figyelemmel kísérjük az Európai Unióról szóló ismereteket, valamint hangsúlyossá tettük más tantárgyakban az említett értékek közötti összefüggések tanulmányozását.

Tanulóink számára ez jelentheti egyrészt a szemléletük új elemmel való bővülését másrészt, olyan ismeretekhez juthatnak ezáltal, melyek segítségével felkészültebben léphetnek a közös, európai munkaerőpiac színterére.

A Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola hiánypótló és úttörő szerepre törekszik pedagógiai, nevelési és szervezeti értelemben egyaránt. Egyike azoknak a nem önkormányzatok által fenntartott intézményeknek, melyek igényes és többrétű szakmai képzésre vállalkoznak.

Célunk egy olyan magas szintű szakképzést folytató középiskola létrehozása volt, mely képes széles alapműveltséget nyújtani oly mértékben, hogy tanulóink megfelelő alapot kapjanak a közismereti felsőfokú továbbtanuláshoz is.

Iskolánk fő célkitűzése az érettségire történő felkészítés a 9-12, illetve két tanítási nyelvű és nyelvi előkészítő évfolyamon 9-13 évfolyamon. Tanulóink az érettségin középszinten és/vagy emeltszinten vizsgáznak és kötelező választható tárgyként szakmai előkészítő tárgyat is választhatnak.

Tanulóink készség- és képességfejlesztése kétirányú célt kíván betölteni. Feladatunk elsősorban az igényes szakmai képzés előkészítése, és a szolgáltatási ágazatokban munkát vállalók szakképzése. Hasonló energiával törekszünk felkészíteni tanulóinkat a felsőfokú továbbtanulás követelményeire, akár közismereti, akár szakmai irányban tanulnak is tovább.

I.2.1. Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik az általánosan elfogadott erkölcsi normáknak megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során, s küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:
• a gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása,
• a gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére,
• minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.

Küldetésünk működésünk minden területén hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

Az oktatási intézmény:
• példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében;
• az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli;
• a pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi;
• etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki;
• igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz;
• a szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

I.3. Jogszabályi háttér

Pedagógiai programunk az alábbi jogszabályokban foglaltakat szem előtt tartva készült.

- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (A kerettantervek képezik a mellékleteket!)
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (Nat)
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 4/2013. (I. 11.) EMMI rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról (irányelv)
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánításról, tankönyvtámogatásról, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről (TKr.)
- 73/2013. Korm. rendelet az egyes oktatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai, az intézmény kiemelt célkitűzései

A hazánk *Alaptörvényében* megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a *nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.* Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék
— a haza felelős polgárává váljék;
— kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
— reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
— megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
— törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
— legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
— váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
— ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
— tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk *Alaptörvényével*, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

A Nat, s a VIK Középiskola nevelőtestülete fontos szerepet szán az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Kiemelten kezelik az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartják azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik, figyelmet fordítanak az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a *szülőkkel*, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért teremtjük meg azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A Nat és a fenntartó Baptista Szeretetszolgálat szándéka, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy *az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek*

megfelelő legyen, ennélfogva egyensúlyra törekednek a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

Ahhoz, hogy egy ország polgárai szót értsenek egymással, szükséges, hogy létezzék olyan közös műveltséganyag, amelynek ismerete minden felnőtt állampolgárról feltételezhető. Ez az a közös nyelv, amelyen a *nemzedékek közötti párbeszéd* a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható.

A Nat – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a VIK Középiskolára is kötelező érvénnyel – rögzíti „az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot, meghatározza az elsajátítandó műveltségtartalmat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében, így különösen a tanulók heti és napi terhelésének korlátozására".

A **fejlesztési területek – nevelési célok** áthatják a VIK Középiskolában zajló pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés életszerű: felkészít az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, valamint segít választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. A VIK Középiskola közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, úgymint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át a diákok intellektuális érdeklődésének felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A VIK Középiskola tanulói megismerik nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza

és népei megismerését, megbecsülését. Célunk, hogy tanulóinkban kialakuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, valamint az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja, ezért a lő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre történő felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskola foglalkoznik kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az

iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat szellemében a VIK Középiskola nevelőtestülete is ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új kihívásai (köztük a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező) a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát, a pedagógusképzést és a pedagógus-továbbképzést. Olyan tudástartalmak jelentek meg, amelyek nehezen sorolhatók be a tudományok hagyományos rendszerébe, vagy amelyek egyszerre több tudományág illetékességébe tartoznak. Így megnőtt az igény egyrészt egyes hagyományos tantárgyak összevonására és/vagy tantárgyközi megjelenítésére, másrészt új tantárgyak/tantárgyegyüttesek kialakítására. Fontos pedagógiai szempont, hogy a tantárgy-összevonásos és a tantárgyközi tantervi szemlélet a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez a VIK Közép iskola (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint biztosítja a nevelő-oktató munka feltételeit:

— folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás különböző szakaszaiban;

— az eredményes szocializáció akadályainak felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;

— a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
— a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
— a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
— motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével;
— egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
— a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez.

III. A NAT, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás

A Nat-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban is kimunkált dokumentumokban, a *kerettantervekben* öltenek testet.

Az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervek jelentik a tartalmi szabályozás következő szintjét. A kerettantervek tehát meghatározó szerepet töltenek be a Nat céljai és feladatai érvényesítésében. Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet. Az egyes műveltségi területeknek lehetnek olyan fejlesztési céljai és tartalmi elemei amelyek a kerettantervekben nem önálló tantárgyként, hanem más tantárgy/tantárgyak részeként jelennek meg, sőt, a kerettantervi implementációban más műveltségterületek részévé is válhatnak. Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A Nat-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulástanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A Nat normáit, illetve a szakképzés esetében a szakmaterületek követelményeit közvetítő, de annál részletesebb kerettantervek és oktatási programok – a Nat-tal együtt – irányt mutatnak a tankönyvíróknak és szerkesztőknek, a tanítási segédletek, eszközök készítőinek, továbbá az állami vizsgakövetelmények, valamint az országos mérési-értékelési eszközök kidolgozóinak, de legfőképpen az iskolák nevelőtestületeinek.

A kerettantervek az alábbi elvárásoknak felelnek meg:
— a bennük kifejeződő értékrendszer tükrözi a Nat-ban meghatározott közös értékeket;
— azonosíthatók bennük a Nat-ban megjelölt fejlesztési területek, nevelési célok, kulcskompetenciák (lásd: II. 1. fejezet) és műveltségi tartalmak, továbbá a bennük foglaltak alkalmasak ezek fejlesztésére, követésére és értékelésére;
— biztosítják a felkészítést az adott iskolafokot, iskolatípust lezáró vizsgák követelményeire;
— segítik a differenciált tanulást, a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozást, a sajátos nevelési igényű tanulói csoportok fejlesztését;
— használatuk során érvényesülnek a tanulói, gyermeki jogok és a tanulási esélyegyenlőség;
— érvényesíthető útmutatásokkal szolgálnak mind a kiemelt, mind az egyes műveltségi területekhez rendelt fejlesztési feladatok, mind pedig a műveltségi tartalmak teljesítéséhez;
— kellően nyitottak a továbbfejlesztésre, a célokhoz alkalmazkodó felhasználásra.

A helyi tantervek iránti alapvető követelmény, hogy megfeleljenek annak a választott kerettantervnek, amely elkészítésük alapjául szolgál, továbbá az iskola arculatára jellemzően töltsék meg tanítási-tanulási tartalommal és tevékenységekkel a rendelkezésükre álló átlagosan 10%-os szabad időkeretet.

Természettudományos nevelés

Az egyén, a közösségek és a természet harmóniájának elősegítése a nevelés-oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása, a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek gyakorlati elsajátítása a Nat kiemelten fontos tartalma. Cél, hogy a természettudomány ismeretei és módszerei úgy épüljenek be a diákok gondolkodásába és tevékenység-repertoárjába, hogy előhívhatók legyenek a mindennapi problémák értelmezése és megoldása során. Az átlagosnál elmélyültebb természettudományos érdeklődés felkeltését és a tehetséggondozást a kerettantervekben megjelenő emelt óraszámú tantárgyi programok biztosítják.

A mindennapos testnevelés

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy – az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően – különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok). A heti két óra kiváltható továbbá sportolással iskolai sportkörben, vagy – a tanuló kérelme alapján – sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

A mindennapos művészeti nevelés

Az alsó tagozatos nevelés-oktatás egyik kiemelt feladata a mindennapos művészeti nevelés, amely az iskola délutáni foglalkozási keretének felhasználásával is megvalósulhat, így teremtve alkalmat a tanulók különféle egyéni, kisközösségi művészeti tevékenységeinek fejlesztésére. Az 5-12. évfolyamokon folyamatosan biztosítani kell a művészeti nevelés tanórai és tanórán kívüli iskolai feltételeit, lehetőségeit.

Az idegennyelv-oktatás

Az első idegen nyelv oktatása legkésőbb az általános iskola 4. évfolyamán kezdődik. Amennyiben az 1–3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, az első idegen nyelv oktatása ezen évfolyamokon is megkezdhető. Az első idegen nyelv megválasztásakor – amely az angol és német lehet – biztosítani kell, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. A második idegen nyelv oktatása a 7. évfolyamon kezdődhet. A középiskolákban biztosítani kell a megkezdett első idegen nyelv folytatólagos oktatását és az érettségi idejére annak legalább B2 szintű elsajátítását. A középiskolákban második idegen nyelvként szabad választás szerint oktathatók a különböző nyelvek.

A szakközépiskolai oktatás

A szakközépiskolának szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános

műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását. A szakközépiskolában az Országos képzési jegyzékről szóló kormányrendeletben meghatározott ágazatokban tehető munkakör betöltésére képesítő szakmai érettségi vizsga.

A szakiskolai nevelés

A szakiskolák a nevelést-oktatást a szakiskolai kerettantervek alapján szervezik meg, amelyeknek a szakképzési törvényben meghatározott időkeretet kell biztosítaniuk a Nat követelményeinek megvalósítására. A kerettantervek egyrészt a Nat kiemelt fejlesztési területeire, nevelési céljaira, a kulcskompetenciákra épülnek, másrészt a szakiskola közismereti és szakmai tárgyai együttesét figyelembe véve érvényesítik a műveltségterületek alapelveit, céljait és fejlesztési követelményeit. A szakiskolai kerettanterveket a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter adja ki az oktatásért felelős miniszter egyetértésével.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:
— a feladatok megvalósításához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
— igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni;
— szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
— az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* és a *vizsgaszabályzatok* adnak eligazítást.

IV. A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok – tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

Tanulóink személyiségfejlesztése, harmonikus emberré nevelése érdekében az ismeretátadással szinkronban fejlesztjük belső pszichikus világukat, társas kapcsolati és egyedi személyiségi készségeiket is.

Munkánk során egyaránt fontosnak tartjuk a tudásnak és az emberségnek, az intelligenciának és a cselekvőképességnek, az önkibontakoztatásra és az önfejlesztésre való készségeknek a fejlődését.

Tanulóink személyiségfejlődését olyan tanulási környezet megszervezésével segítjük elő, amely önmaguk megismerését segíti, motiválja. Énképük és önismeretük gazdagításával fokozódik az őket körülvevő személyek és dolgok iránti érzékenységük, illetve kialakul az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyságuk.

A továbbtanulás vagy a munka világába való beilleszkedés során az egyik legfőbb erény a fiatal felnőttek számára, ha sokoldalúságukat bizonyítják. A 3. évezred legalább annyira fontos elvárása az emberrel szemben az, hogyan tud alkalmazkodni addig ismeretlen helyzetekhez, hogyan old meg új feladatokat, hogyan képes alkalmazkodni a legfrissebb kihívásokhoz, mint az, mennyire mélyen ismeri szakmáját.

Arra törekszünk, hogy tanulóink önállósága, kreativitása fejlődjön, látókörük táguljon, megtanulják, hogyan lehet önmagukat képezni, problémáikat megoldani. Célunk, hogy kialakuljon bennük az állandó önképzés iránti igény, és az erre való képesség.

Elengedhetetlennek tartjuk, hogy felkeltsük és fenntartsuk a tanulók érdeklődését és toleranciáját mások, a világ dolgai iránt. Az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást, az esélyegyenlőség érvényesítését, a szegregációmentes együttnevelési környezet kialakításával pedig biztosítjuk a másság elfogadását.

Mindezek azonban csak közösségi keretekben igazán hatékonyak. Az iskolai mikro és makro közösségeknek igen jelentős szerepe van iskolánk pedagógiai céljainak elérésében.

Milyen legyen a nálunk végzett diák?

- Legyen képes eligazodni a szűkebb és a tágabb világ dolgaiban. Azokról tudjon önállóan véleményt alkotni.

- Műveltsége, viselkedéskultúrája, kommunikációs készsége, életmódja tegye lehetővé számára a társadalomba való zökkenő nélküli beilleszkedést, biztosítson neki megbecsülést, eredményezzen számára megtartó családi és baráti kötelékeket.
- Váljék a legrövidebb időn belül szakmája elismert művelőjévé, nagy tapasztalattal, tudással és kellő rugalmassággal rendelkező mesterévé.
- Tartsa tiszteletben és ápolja nemzetünk, családja és iskolánk hagyományait. Érezze kötelességének anyanyelvének, természeti környezetének védelmét.
- Legyen képes szükség esetén pályát módosítani akár önképzéssel is. Ismerje fel lelki, szellemi szükségleteit, tudjon előítéletektől mentesen, felelősségteljesen, alkotószellemben gondolkodni. Magatartása legyen fegyelmezett, képes legyen részt venni helyi, nemzeti vagy európai ügyek eldöntésében.

V. Közösségfejlesztés és kapcsolatok

A VIK Középiskolában a közösségfejlesztés elsődleges fóruma a hagyományos osztálykeret-rendszer. Emellett a Köznevelési törvény rendelkezései óratervben rögzített csoportbontásokat is lehetővé tesznek. Ezeket a csoportbontásokat az óratervekben külön jelöljük (*).

A csoportbontást a tanulók igényei, előzetes ismeretei, az egyes tantárgyak belső logikája, valamint a nevelési-oktatási célok határozzák meg. Pl. a tanuló igénye és előképzettsége a választott idegen nyelvnél és annak szintjénél, a felzárkóztatási vagy tehetséggondozási feladatok a gyakorlati képzésben, matematika, magyar nyelv stb. tantárgyakban. Szakmai képzés esetén a választott szakmai szakirány, érdeklődési kör.

Az osztályok összetételét beiskolázáskor határozzuk meg elsősorban a választott szakmacsoport, képzési típus, szakma alapján. A csoportbontásokat a tanév kezdetén az osztályfőnök irányításával az osztályban tanító szaktanárok végzik, szükség esetén írásbeli szintfelmérés és szaktanár bevonásával. A csoportbontás – indokolt esetben – az egyes félévek végén módosítható. A nyelvi csoportbontás minden esetben szintfelmérés alapján történik.

Az SNI-s és BTM-es tanulók beiskolázásánál az arányosság elvét követjük. A kétszintű érettségire való felkészítés során a kötelező és választható érettségi tantárgyakból a választott érettségi szint befolyásolja a csoportbontást.

A VIK Középiskolában a csoportokba való beosztásnak kizárólag a fent felsorolt szempontjai lehetségesek. Ezektől eltérő, esetleg a tanulókat bármilyen módon megkülönböztetésnek kitevő csoportbeosztás nem lehetséges.

Intézményünkben a közösségfejlesztés további alapjait a tanórán kívüli tevékenységek teremtik meg.

Tanórán kívüli tevékenységek

Az iskolai hagyományok őrzése és ápolása

Iskolai hagyományaink felkutatása, őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának alapvető célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolánkhoz. A kötődést szeretnénk a jövőben kiterjeszteni a nálunk végzett diákjainkkal történő kapcsolattartásra. A hagyományok őrzése egy sajátos, speciális arculatot biztosít az iskolának, s segít megkülönböztetni intézményünket a többi, hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, s tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket.

Tanórán kívüli hagyományos rendezvényeink

Az augusztusi gólyatábor után az elsősök sajátos felavatásának színtere az október-november folyamán rendszeresen megrendezésre kerülő Gólya-bál. Az elsősök – akik néhány hete már

alkalmazkodnak a középiskola légkörében és rendjéhez – egy kicsit már bátrabban vesznek részt a programban. A bál egyúttal az elsős évfolyam sajátságos, kötetlen formában történő bemutatkozásának szórakoztató eseménye. A hangulat oldásában segítségükre sietnek az elmúlt években felavatott elődeik.

Az érettségi előtt álló évfolyam hagyományos rendezvénye december hónapban a szalagavató ünnepség. Az esemény rendezése külső helyszínen történik, ünnepélyes szalagtűzéssel kezdődik, s szalagavató bállal folytatódik. Az ünnepségre meghívást kapnak az ünnepeltek hozzátartói is.

Az évente megrendezett ünnepélyeink – aktualitásuk mellett – jó alkalmat teremtenek kulturális célok megvalósítására. Március 15-e, október 23-a, a Holokauszt emléknap és a Kommunista diktatúra áldozataira és az Aradi-vértanúkra emlékezés mellett a tanévnyitó, a ballagás, s a tanévzáró is fontos eseménye iskolánknak. A nagy ünnepek megünneplésében a műfaji sokszínűségre törekszünk.

Könyvtárhasználat

Nyitvatartási ideje igazodik mind a nappali, mind a felnőttoktatási tagozaton tanuló diákok, tanárok munkarendjéhez. A tanulást segítő szolgáltatásokat, könyveket és egyéb forrásokat biztosít az iskolai közösség minden tagja számára. Ezáltal biztosítjuk tanulói és nevelői jogon az iskola alaptevékenységéhez nélkülözhetetlen forrásokhoz és információkhoz való hozzáférést, másrészt olyan tanulási környezetet biztosítunk, amely korszerű információhasználati, könyvtárhasználati tudást, szokásokat fejleszt ki. SNI-s és BTM-es tanulóink számára megtanítjuk a könyvek és a könyvtár használatát. Speciális módszerekkel segítjük a nyomtatott kiadványokban való eligazodást. Célunk, hogy velük együtt leküzdjük a korábbi kudarcok miatt kialakult szorongásukat, távolságtartásukat.

Iskolai, országos és nemzetközi szakmai és tanulmányi versenyeken való részvétel

Tanulóink számára kiemelten fontos, hogy különböző megmérettetésen vegyenek részt. Akár iskolai, akár hazai, akár nemzetközi versenyről van szó, szaktanáraink tehetséggondozás keretében készítik fel diákjainkat. Az SNI-s és BTM-es tanulókat motiváljuk, hogy erősségeiket ismerjék fel, s vegyenek részt a megmérettetésekben. Ezzel hozzájárulunk a helyes önértékelés kialakulásához, elfogadottságukat, integrációjukat erősítjük.

Tanórán kívüli számítógépidő és internethasználat biztosítása, multimédia szakkör

Az informatikai ismeretek szabad alkalmazását teszik lehetővé az informatikai szakkörök, valamint a folyosón elhelyezett tanulói gépek. Amennyiben látássérült tanuló részéről igény merülne fel, egy szabadon használható tanulói gépre megfelelő programokat telepítünk fel.

Iskolai sportkör működtetése

A mindennapos testnevelés követelményeinek teljesítésében jelentős szerepet töltenek be. Az SNI-s és BTM-es diákok részére, képességeiknek és állapotuknak megfelelő sportköri tevékenységeket ajánlunk fel, fokozott óvatossággal bevonjuk őket a közös tevékenységbe.

VIK-nap – DÖK-nap

Tanévenként 1 napra a „diákoké az iskola”. A VIK-napon játékos vetélkedők, előadások, filmvetítés közül választhatnak tanulóink évenként eltérő tematika szerint. A jövőben ezen a napon diákjaink érzékenyítő programban is részt vehetnek, ahol megtapasztalhatják a „másságot”. Célunk, hogy elfogadásukat erősítsük azzal, hogy kipróbálhatnak speciális eszközöket, részt vehetnek speciális szituációkban, találkozhatnak fogyatékossággal élő emberekkel.

Nyílt nap – nyitott kapuk rendezvények

November-december hónap minden leendő kilencedikes számára fontos időpont. Pályaválasztás-iskolaválasztás, mely igen nehéz döntés mind a tanulók, mind pedig szüleik számára. Évente több napra kinyitjuk iskolánk kapuit, óralátogatások, szülői tájékoztatók keretében mutatkozunk be leendő tanulóink számára. A leendő diákok és szüleik tájékoztatót kapnak az SNI-s és BTM-es tanulók intézményünkben folyó integrált neveléséről, fejlesztési lehetőségéről.

VI. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munkatartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus beosztásából adódó általános elvárások a VIK Középiskolában

- Példamutató magatartásával és megjelenésével segíti az iskola oktatási és nevelési céljainak megvalósulását.
- Figyel az iskolai élet problémáira, a pedagógus- és diákközösség tagjainak pedagógiai, emberi nehézségeire, segíti a helyes kibontakozást, a hibák felszámolását.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.
- A munkarendet pontosan betartja. Munkavégzésre az előírt helyen, a munka kezdete előtt legalább 15 perccel, tanításra, munkavégzésre alkalmas állapotban jelenik meg.
- Az előírt orvosi vizsgálatokon részt vesz.
- Szaktárgyától függetlenül kötelessége az emberi tisztességre, becsületességre, hivatástudatra, valamint a helyes és szép magyar beszédre és írásra nevelés.
- A tanóra védelme, a munkafegyelem megtartása alapvető kötelessége. Ennek érdekében a tanulót óráról kihívni, illetve kiengedni csak kivételes, indokolt esetben lehet. Foglalkozáson ételt-italt elővenni szigorúan tilos. Mobiltelefon csak a Házirendben leírtak szerint lehet a tanórán.
- Tanulót fegyelmezési okból óráról kiküldeni nem lehet. Abban az esetben, ha az órán nem dolgozik, felszerelést nem hoz magával, társai tanuláshoz való jogát viselkedésével korlátozza, az igazgatóhoz vagy annak helyetteséhez kell küldeni.
- A hiányzásokat az óra elején regisztrálni kell, a hiányzások adminisztrációja alapvető elvárás.
- Munkavégzését érintő minden felmerülő kérdésben közvetlen feletteséhez, illetve az igazgatóhoz fordulhat.
- Az iskola szabályszerű működése érdekében, rendkívüli esetben egyéb feladatok elvégzésére is kötelezhető.

A VIK Középiskola alaptevékenységéből adódó pedagógusi feladatok

- Tanórai és tanórán kívüli oktató, nevelő munkáját a központi oktatási szabályozásban (törvények, rendeletek), valamint az iskolai alapdokumentumokban (Pedagógia Program, SZMSZ, Házirend) leírtak szerint kell végeznie.
- A tanítási órákhoz, egyéb foglalkozásokhoz kapcsolható valamennyi tevékenységét (felkészülés, szervezés, értékelés-ellenőrzés) lelkiismeretesen és magas színvonalon látja el.
- Az elméleti órákhoz, osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői tevékenységekhez kapcsolódó dokumentumokat határidőre elkészíti, illetve az éves munkatervekhez, munkaközösségi tervekhez kapcsolódó javaslattételi kötelezettségének eleget tesz.
- Kidolgozza és határidőre jóváhagyásra benyújtja a záróvizsgák tételeit, esetleges írásbeli feladatait.
- Tanmenete alapján halad szaktárgyainak tanításában. A kétheti óraszámnál nagyobb eltérést – elmaradást – jelzi a munkaközösség vezetőjének, illetve az igazgatónak vagy helyettesének, akik tanácsaikkal, szervezési eszközökkel segítik a tanmenet rendjének mihamarabbi visszaállításában.

- A helyettesítési rendnek megfelelően ellátja a rá bízott feladatokat, azaz összevont, szakszerű, illetve szakszerűtlen helyettesítést végez.
- Az ügyeleti rend szerint köteles a folyosóügyeletet ellátni.
- Az érvényben levő jogszabályok szerint végzi az előírt szervezési, illetve adminisztrációs feladatait, az osztálynaplók naprakész vezetését.
- Aktívan részt vesz az iskola életével, a nevelő-oktató munkával kapcsolatos értekezleteken, munkaközösségének munkájában; a meghatározott feladatokat a rögzített határidőre elvégzi.
- Az iskolai tradíciókhoz tartozó, a tanév munkarendjében tervezett iskolai ünnepélyeken, tanulmányi, kulturális, sport- vagy egyéb iskolai rendezvényeken részt vesz, illetve meghatározott feladatokat vagy tanuló-felügyeletet lát el.
- Részt vesz az önképzésben, továbbképzésben, a szerzett tudást és tapasztalatot megosztja kollégáival, munkaközösségével, az új ismereteket iskolai munkájában alkalmazza.
- Feladata a tanulók felzárkóztatása, a tehetséggondozás, a diákönkormányzat és a diákkörök tartalmi munkájának segítése.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart, törekszik tanítványai háttérkörnyezetének megismerésére.
- Segíti az iskola egészségügyi, munkavédelmi, ifjúságvédelmi feladatainak végrehajtását. Óvja a tanulók testi épségét, részt vesz egészségügyi nevelésükben. Szükség esetén tanulóit orvosi vizsgálatra kíséri, a vizsgálat ideje alatt felügyel rájuk.
- Betartatja a Házirendet.
- Együttműködik az iskola pedagógus és nem pedagógus dolgozóival.
- Kezeli szaktárgyának eszközeit (megbízás szerint szertárát), gondoskodik rendben tartásukról, megóvásukról, leltározásukban közreműködik.
- Ellátja a rábízott teremőri feladatokat, a terem óvásába, gondozásába, fejlesztésébe bevonja tanulóit.
- A tanítás nélküli munkanapokon – ettől eltérő utasítás hiányában – a program kezdete előtt legalább 15 perccel megjelenik, és a programtól függően végzi feladatát. Ide tartozik a nevelési, tanári, féléves értekezlet, szakmai vagy diáknapok, tanévnyitó, tanévzáró rendezvény, szalagavató, ballagás, és minden elrendelt szorgalmi időn kívüli munkanap.
- Az iskolában ellátható munkaköri feladatok elvégzésén túl szorgalmi időben nem köteles az iskolában tartózkodni, ha a munka iskolán kívül is ellátható. Nem végezhető azonban iskolán kívül a tanügyi dokumentáció elkészítése, valamint egyéb – adatvédelmi szempontból kockázatos – adminisztrációs tevékenység.
- Közreműködik a tanulók beíratásában, egyéb ügyeletek ellátásában – beosztás szerint.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg. Munkáját az alapdokumentumokban meghatározottak, valamint az iskolavezetés iránymutatásai alapján végzi.

Osztálya közösségének felelős vezetője, a pedagógusokra vonatkozó általános feladatokon túl hatásköre és feladatai a következőkkel egészülnek ki:

- Alaposan megismeri tanítványai személyiségét, ennek, valamint az iskola pedagógiai elveinek figyelembe vételével neveli őket. Minden tudásával elősegíti az osztályközösség kialakulását.
- Összehangolja és segíti az osztályában tanító nevelők munkáját, látogatja óráikat.
- Észrevételeit, a felmerülő problémákat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Az éves ütemtervben meghatározottak szerint fogadóórát, szülői értekezletet tart. Indokolt esetben családlátogatást végez. Az ellenőrző útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Osztályfőnöki nevelőmunkáját tanmenetben megtervezi, és az abban foglaltakat be is tartja.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, észrevételeivel, javaslataival, valamint a részére kijelölt feladatok teljesítésével elősegíti a közösség tevékenységét.
- Együttműködik a közösség kialakítása és fejlesztése érdekében a diákönkormányzattal, szülőkkel, szülői választmánnyal, segíti őket feladataik végrehajtásában.
- Figyelemmel kíséri tanulói tanulmányi eredményeit, osztálya fegyelmi helyzetének alakulását. Minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát, ezekkel összefüggő észrevételeit, javaslatait kollégái elé terjeszti.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, szorosan együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat, ideértve a tanügyi dokumentumok naprakész vezetését, valamint a továbbtanulással, ifjúságvédelemmel, statisztikák készítésével járó adminisztrációt. Az ütemtervnek megfelelően értesíti a bukásra állók szüleit.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, fegyelmezésére, kitüntetésére. Szükség esetén kéri ezekhez az osztályközösség véleményét.
- Segíti a tanulók pályaorientációját, pályaválasztását, igyekszik ezeket megalapozottá, a realitásokkal összhangban levővé tenni.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tankönyvellátottságát, segít a felmerülő gondok megoldásában.
- Segíti a tanulók iskolai élettel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését, folyamatosan követi és ellenőrzi azokat.
- Törekszik az indokolatlan mulasztások, késések megelőzésére, visszaszorítására, ennek érdekében él az alapdokumentumokban lefektetett eszközökkel.
- Részt vesz tanulóival az iskolai rendezvényeken, felkészíti őket ezekre, majd ügyel részvételükre, kulturált viselkedésükre.

VII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók, SNI gyermekek nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Általános elvek

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában – nevelésében az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:
- a köznevelési törvény, a NAT és az Irányelv vonatkozó előírásait,
- a nevelésre és oktatásra vonatkozó nevelőtestületi és fenntartói célkitűzéseket és lehetőségeket,
- a fenntartó minőségirányítási programját,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

Céljaink

Célunk, hogy a VIK Középiskola pedagógiai programjában és oktató-nevelő munkánk során messzemenően figyelembe vegyük a gyermeki sajátosságokat, azaz:
- sajátos nevelési igényű tanulóink fejlesztése a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg,
- segítsük minél teljesebb önállóságuk elérését és a társadalomba való beilleszkedésüket,
- iskolánk fejlesztési követelményei igazodjanak fejlődésük lehetséges üteméhez,
- rehabilitációs célú fejlesztő terápiáink programjai váljanak iskolánk pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- tanulóinkat a nevelés, az oktatás és a fejlesztés ne terhelje túl.

A fentiek érvényesítése érdekében a konkrét tartalmak kijelölésekor meghatározzuk:
- az egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve az új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit, valamint
- a nevelés, oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatainkat.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, ami a tanulók nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulóink között fennálló – egyéni adottságaikból és igényeikből adódó – különbségeket intézményünk pedagógiai programjának kialakításakor értelemszerűen – más iskolák gyakorlatához hasonlóan – mi is figyelembe vesszük.

A sajátos nevelési igény értelmezésünk szerint jelzi:
a) egy tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény kielégítése pedagógusaink részéről a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű különbségtételt, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások kidolgozását teszi szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében és oktatásában részt vevő közoktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az érintett intézmények, így a VIK Középiskola dokumentumai is tartalmaznak.
b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenységünket interdiszciplináris megközelítésben, valamint szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósítjuk meg.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

a) A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékosságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
b) A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
c) A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
d) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
e) Az egyéni sikereket segítő, valamint a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, s funkciók fejlesztése.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

a) A fogyatékosság típusa, súlyossága
b) A fogyatékosság kialakulásának ideje
c) A sajátos nevelési igényű tanuló
- életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
- képességei, kialakult készségei,
- kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
d) A társadalmi integráció kívánalmai: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

Összefoglalva: mint fentebb már említettük, a sajátos nevelési igényű tanulóink fejlesztésére vonatkozó céljainkat, feladatainkat, tevékenységeinket, s az önmagunkkal szemben támasztott ezirányú követelményeinket megjelenítjük:
a) a pedagógiai programunkban,
b) a minőségirányítási programunkban (tervezési és ellenőrzési szinten),
c) a helyi tantervünkben
d) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programjainkban, valamint
e) az egyéni fejlesztési tervekben.

A sajátos nevelési igényű tanulóink számára szükséges pedagógiai feltételek biztosítása

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni az érintett tanulók számára. Példaként említhető:
- a speciális tanterv, a speciális tankönyvek és tanulási segédletek alkalmazása, valamint
- a speciális gyógyászati, s a tanulást, az életvitelt segítő technikai eszközök igénybevétele az iskolai feladatvégzés során.

Iskolánk a többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelést és oktatást valósítja meg, melynek során a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtthaladását tekintjük.

A sikeres integráció feltételei

Eredményességünk megkerülhetetlen feltétele, hogy pedagógusainkat, a szülők közösségét és a többi tanulót felkészítsük a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósítása során minden esetben érvényesítjük a habilitációs, rehabilitációs szemléletet és alkalmazzuk az egyes sérüléspecifikus módszertani eljárásokat. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, valamint az egyéni fejlődési sajátosságokhoz való alkalmazkodást jelenti.

A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósítandó tevékenységünk lehetővé teszi az egyes gyermekek vagy csoportok igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, módszerek, terápiák, s a tanítást-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

A sajátos nevelési igényű tanulóink integrált oktatásában részt vevő – magas szintű pedagógiai-pszichológiai képességekkel (ún. elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező – pedagógusainkra az alábbi kötelezettségek hárulnak.

a) A tananyag-feldolgozásnál vegyék figyelembe a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
b) Minden bevont tanuló részére készítsenek fejlesztési tervet a fejlesztést irányító gyógypedagógus szakmai irányításával, ennek alapján biztosítsák az egyéni haladási ütemet, valamint alkalmazzák a differenciált nevelés, oktatás céljából kifejlesztett individuális módszereket és technikákat. A fejlesztési terv felülvizsgálatára 2 havonta, szükség esetén soron kívül is kerüljön sor, mely biztosítéka az eredményességnek, korrekciónak.
c) A tanórai tevékenységekbe, foglalkozásokba építsék be a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, az egyéni fejlesztési tervben rögzítettekkel összhangban

d) Folyamatosan vizsgálják és értékeljék a tanulók teljesítményét, fejlődését, s szükség esetén módosítsák alkalmazandó eljárásaikat, módszereiket.
e) Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, s probléma megoldása során keressék az alternatívákat, az ily módon megszerzett tapasztalatot pedig a esélyegyenlőségi munkaközösségben osszák meg a fejlesztésben érintett pedagógusokkal.
f) Alkalmazkodjanak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.
g) Legyenek együttműködőek a különböző szakemberekkel, kövessék a gyógypedagógus, az utazó pedagógus iránymutatásait, valamint a specialisták javaslatait építsék be pedagógiai folyamataikba.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos helyi eljárások alapelvei

A fentieket összefoglalva fejlesztőmunkánkra vonatkozóan a következő megállapításokat tehetjük.

A fejlesztést gyógypedagógiai tanár bevonásával, irányításával végzi intézményünk.
A VIK Középiskola székhelyén felvállaljuk a magatartási és/vagy tanulási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók képzését – ezen belül:
azokét, akik a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd.
Iskolánkban a sajátos nevelési igényű (a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető, vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő) tanulók integrált oktatása, nevelése, fejlesztése folyik.
A helyi határozatokat (mentesítés az értékelés egésze, vagy annak egyes részei alól, hosszabb idő biztosítása a követelmények elsajátítására) a szakértői bizottság véleményében foglaltak szerint alkotjuk meg és vesszük figyelembe.
A területileg illetékes gyógypedagógiai intézmény szakmai szolgáltatását igénybe vesszük a tanulók rendszeres kontrolljában, a személyre és tanévre bontott fejlesztési tervük elkészítésében. Javaslataik alapján korrigáljuk általános fejlesztési terveinket, biztosítjuk a szükséges taneszközöket.
A diszlexiás, illetve diszgráfiás tanulóink számára heti 1-1 óra fejlesztő foglalkozást tartunk magyar nyelv és irodalomból, valamint idegen nyelvből, a diszkalkuliások számára pedig matematikából.
Az SNI-s tanulók részére tankönyvek ingyenességét biztosítjuk.
Személyiségük fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk. A hátrányaikból eredő esetleges konfliktusokat megelőzzük, szegregálásukat, diszkriminálásukat meggátoljuk.
Pszichés gátlásaik oldását kompenzációs technikák elsajátíttatásával segítjük elő.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Pedagógiai munkánk során kiemelt fontosságú, illetve nagy hangsúlyt fektetünk
- a prevenciós tevékenységre és a devianciák kialakulásának megelőzésére, valamint
- a szűrésre, ami már a beiratkozásnál elkezdődik (azonosítjuk a hátrányos helyzetű, sérült tanulókat, lehetőség szerint megismerni családi hátterüket),
- az egészséges életmódra nevelésre, így ennek keretében tartunk drog, dohányzás és alkohol prevenciós foglalkozásokat, igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálat munkatársai, az iskolai doktornő és védőnő segítségét, az osztályfőnöki órákon pedig videofilmeket vetítünk az adott témakörben,
- a szakemberekkel való együttműködésre (ld. például iskolapszichológus)

- a tanulásmódszertani foglalkozásokra.

A fenti tevékenységeket intézményünk ifjúságvédelmi felelőse segíti és koordinálja.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A 9. osztályokban év elején tantárgyi felmérések segítségével helyzetleírást készítünk, a kiszűrt tanulókat pedig a továbbiakban korrepetálással segítjük.

Tanulási kudarcnak tekintjük, ha a tanulónak a tanulási folyamatban egyáltalán nincs sikerélménye. Célunk, hogy a tanulási kudarcot a minimumra csökkentsük, illetve megelőzzük. Első lépésként a kudarc okát keressük, majd a következő lépésben ennek okát próbáljuk megszüntetni.

Okok lehetnek magatartási zavarok és túlzott elvárások.

Ez utóbbi akkor fordulhat elő, ha a család vagy a pedagógus olyan teljesítményt vár el, amelyet a tanuló önhibáján kívül nem tud teljesíteni. A munkaközösségek és osztályfőnökök pedagógiai műhelymunka keretében átalakítják elvárásaikat. Nehezebb feladatot jelent, és sok tapintatot igényel a pedagógus részéről a szülővel való konzultáció.

A tanulási kudarcok gyakori oka, ha az értékelés negatívan motivál, azaz csak a hibákat, hiányosságokat tárja fel. Célszerűbb a tanulók teljesítményének pozitív vonásait hangsúlyozni, olyan tanulási módszereket bemutatni, amelyekkel még jobban el lehet sajátítani a tananyagot.
Külön kell szólni azokról a tanulókról, akik valamilyen rendellenesség miatt nem tudnak megfelelni a követelményeknek (diszlexia, diszgráfia). Ha nem korrigálható rendellenességben szenvednek, élünk a jogszabály adta lehetőségekkel, és szakértői vélemény alapján felmentjük az osztályzás alól, illetve a számonkérés módját a tanulóhoz igazítjuk.

Ha a tanuló képességei elmaradnak az átlagostól, és emiatt nem tud lépést tartani a többiekkel, felzárkóztató foglalkozást tartunk.

Egyik leghatékonyabb módszere a tanulási kudarc elkerülésének a differenciált tanulói munkáltatás. Ennek eszközei:

- a differenciált feladatok,
- az egyéni haladási tempó,
- az egyéni motiválás,
- sikerélmény biztosítása,
- a meglévő képességekre való támaszkodás,
- tanulás-módszertani segítségnyújtás.

A felzárkóztató program eredményességének értékelése több szinten valósul meg: a diákok, szaktanárok, munkaközösségek és az iskolavezetés szintjén.

Az iskolában végzett felmérés megerősítette, azt a feltételezésünket, hogy iskolánk tanulóifjúságának jelentős része hátrányos, vagy veszélyeztetett gyermek. Ez a tény szükségessé teszi, hogy az iskola és a szülői ház együttműködjék. Fontosnak tartjuk a gyermek- és ifjúságvédelmet. Az iskola ifjúságvédelmi felelőse a nevelési igazgatóhelyettes, valamint a tantestület egy megbízott tagja.

Célunk mindenképpen az, hogy mire tanítványaink befejezik a nálunk megkezdett tanulmányaikat, a szakmai tudáson kívül ismerjék meg a konstruktív életvezetés alapjait is. Beilleszkedésük a munka világába zökkenő mentesen történhessen meg. Arra törekszünk, hogy iskolánk elsősorban nevelős iskola legyen, melyben minden tanárunk és dolgozónk aktívan közreműködik.

A veszélyeztetettség lehetséges okai:

családi háttér (bűnöző, szenvedélybeteg, illetve beteg szülők),
környezeti okok (baráti kör),
egészségügyi okok (szenvedélybetegségek: alkohol, drog, illetve mentális betegségek)

A veszélyeztetett gyermekek felderítése kiemelten az osztályfőnökök feladata:

kapcsolattartás a szülőkkel (személyesen, telefonon)
szükség esetén családtámogatás.

Fontos az osztályfőnök és a szaktanárok kölcsönös, folyamatos együttműködése.

Szükség esetén az iskola felveszi és tartja a kapcsolatot
az illetékes önkormányzatokkal,
a gyámügyi hatósággal,
a rendőrséggel,
és a Nevelési Tanácsadóval.

Az iskolában iskolaorvos rendel, a gyerekek évenként egészségügyi szűrésen vesznek részt.

Szükség esetén kollégiumi elhelyezést tudunk biztosítani a rossz anyagi vagy rossz lakáshelyzetben lévő családok gyerekeinek. Délutáni tanulási lehetőséget biztosítunk a rászorulóknak.

Célunk a pozitív gondolkodás kialakítása.

A prevenciós tevékenység részben tanórai kereten, részben megelőző programok keretében folyik az alábbi kiemelt témákban:
egészséges életmód,
szenvedélybetegségek,
mentálhigiénés önnevelés,
bűnmegelőzés,
környezetvédelem.

A prevenciós tevékenység keretei:

pályaorientációs órák,
osztályfőnöki órák tantervi anyaga részben meghívott külső előadókkal.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére az iskola az alábbi lehetőségeket kínálja:
rendszeres délutáni sportolási lehetőségek,

könyvtárhasználat,
szakkörök,
önkéntes munka

Fontos feladatunk a fentiek további bővítése.

Kiemelten kezelt témák a szenvedélybetegségek:
a dohányzás,
az alkoholfogyasztás,
és a drogfogyasztás.

Ezek megelőzésére nagy hangsúlyt fektetünk, ezért a nevelőtestület és a diákönkormányzat tagjai rendszeresen részt vesznek a témába vágó különböző továbbképzéseken.

VIII. A tanulói jogok az intézményi döntéshozatalban

A tanuló joga különösen, hogy

- hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztatást kapjon a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más intézményi köröknek,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, a VIK Középiskola működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon s személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzen az Iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjon,
- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- választó és választható legyen a diákképviseletbe,
- a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviseletért, továbbá a 2011. évi CXC. törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,

A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

A VIK Középiskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményét a VIK Középiskola vezetése és nevelőtestülete kikéri:

a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
d) a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

a) saját működéséről,
b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
c) hatáskörei gyakorlásáról,
d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,

e) az Iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

kikérjük.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meghívjuk, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően kiküldjük a diákönkormányzat részére.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a VIK Középiskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza vagy veszélyezteti az iskola működését.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A VIK Középiskola diákönkormányzata jogosult szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség a VIK Középiskolában a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

IX. Partneri kapcsolattartási formák

Legfontosabb partnereink a diákok, szüleik, a gyakorlati képzőhelyek, a nevelési tanácsadók, az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság tagjai, valamint a felsőoktatási intézmények, ezen belül különösen a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola munkatársai.

Kívánatosnak tartjuk, hogy a szülők, mielőtt gyermekük iskolánkba történő jelentkezéséről döntenek, tájékozódjanak oktató-nevelő munkánk koncepciójáról. Megalapozott, céljainkkal összhangban levő, tartós eredményeket csak akkor érhetünk el, ha a szülők és az iskola tanárainak együttműködése és kapcsolata kölcsönös bizalomra épül. A gyermek személyiségének harmonikus fejlődését szolgálja, ha lényeges kérdésekben hasonló hatások érik a családban és az iskolában. Azt szeretnénk, ha tanítványaink a képzési idő végén nemcsak a tantárgyi követelményeknek megfelelni képes, hanem a XXI. századi emberi értékkel azonosulni tudó személyiségekké váljanak. Ehhez feltétlenül szükséges, hogy az ide kerülő diákok és családjaik elfogadják pedagógiai elveinket, a mindennapokban törekedjenek arra, hogy ennek szellemében éljenek, és betartsák azokat a követelményeket, amelyeket az iskola mindezek érdekében állít. Az iskolai rendezvényeken mindig szívesen látjuk a szülőket, hiszen aktív támogatásukkal, a lebonyolításban való részvételükkel hozzájárulhatnak programjaink sikerességéhez.

A szakmai gyakorlatok során tanulóinknak lehetőségük van arra, hogy Budapest elismert szolgáltatóinál szerezzenek munkatapasztalatot.

Szorosan együttműködünk a Szülői Munkaközösséggel, ahova minden osztályból tagot delegálnak a szülők, hogy az iskolában folyó oktató-nevelő munkát még hatékonyabbá tehessük.

Az osztályfőnökök minden évben az első szülői értekezleten tájékoztatják a gondviselőket a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Házirend őket érintő témáiról. Egy tanévben háromszor (szeptemberben, januárban és áprilisban) tartanak szülői értekezletet az osztályfőnökök. Ekkor szó esik a gyerekekkel kapcsolatos gondokról, örömökről, az őket ért hatásokról, a diákok tanulmányi munkájáról, az iskolai élettel kapcsolatos tudnivalókról, de a tanulók egyéni problémáit csak rendkívüli esetekben vitatjuk meg nyilvánosan. Az osztályfőnök megbeszéli a szülőkkel a gyermekük korosztályát és a közösséget konkrétan érintő nevelési feladatokat, nehézségeket, s ha arra igény van, akkor közös nevelési stratégiát alakítanak ki. A szülői értekezlet egyben jó alkalom lehet a szülőknek arra, hogy egymást is megismerjék.

Szülő és tanár közötti négyszemközti beszélgetésekre egyrészt a félévente megtartott összevont fogadóórák, másrészt az alkalmilag egyeztetett találkozások, esetlegesen pedig az elektronikus levelezés szolgálnak. A nevelés összehangolása érdekében célszerű, ha a szülő és a tanár beszélgetésére rendszeresen sor kerül, de a félév és a tanév zárását megelőző két hét alatt a tanárok a szülőket tanulmányi ügyekben nem fogadják.

Fontosnak tartjuk a fenti kapcsolattartási formák megtartását és egyre tartalmasabbá tételét.

Különösen vonatkozik ez az SNI-s és BTM-es diákjaink szüleire, akikkel együttműködve a nevelési tanácsadó, illetve az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének megfelelő fejlesztést biztosítani. Hiszünk abban, hogy a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás hozzájárul az egyénre szabott fejlesztés sikeréhez. Szükség esetén a szülőkkel egyetértésben kezdeményezzük a vizsgálatokat, felülvizsgálatokat – ezek időről időre segítik fejlesztő munkánk értékelést, újragondolását.

Előzetes időpont egyeztetést követően a szülőknek lehetőségük van a fejlesztést irányító gyógypedagógussal való személyes kapcsolatfelvételre, együttműködésre.

Az SNI-s tanulók fejlesztését irányító gyógypedagógus folyamatos kapcsolatot tart fenn a kirendelt utazótanárokkal is.

A tanuló iskolával kapcsolatos hivatalos ügyeit a kijelölt időpontokban az iskolatitkár intézi. Olyan ügyekben, melyek az iskola vezetésének hatáskörébe tartoznak, előzetes – telefonon vagy személyesen történő – bejelentkezésre van szükség.

A tanuló ügyintézésének fórumai és sorrendje: 1. illetékes ügyeletes tanár vagy szaktanár, 2. osztályfőnök, 3. iskolatitkár, 4. igazgatóhelyettes, 5. igazgató.

Szükség esetén a szülői közösség vagy a diákönkormányzat és az azt támogató tanár is bevonásra kerülhet.

Az iskola a gyakorlati képzőhelyekkel elsősorban a gyakorlati oktatásvezetőkön, valamint a tanulmányi iroda irodavezetőjén keresztül tart a kapcsolatot.

X. Vizsgák

Érettségi vizsga

Az érettségi vizsga állami vizsga, amelyet országosan egységes vizsgakövetelmények (a továbbiakban: központi vizsgakövetelmények) szerint kell megtartani. Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a vizsgaszabályzat és az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiről szóló jogszabály alapján kell meghatározni.

Az érettségi vizsgán a tanuló a következő vizsgatárgyakból ad számot tudásáról:

a) magyar nyelv és irodalom,
b) történelem,
c) matematika,
d) idegen nyelv - a nemzetiségi nevelés-oktatásban részt vevők számára anyanyelv és irodalom,
e) kötelezően választandó vizsgatárgy.

A VIK Középiskola központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatárgyból középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább százharmincnyolc órát, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órát biztosít tanulóinak.

A kötelező és a kötelezően választandó mellett további vizsgatárgyakból is tehető érettségi vizsga.

Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

Szakmai vizsga

A szakképző iskolában az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítések megszerzésére szervezett szakmai vizsga állami vizsga. A tanuló a szakképzés utolsó évfolyama követelményeinek teljesítése után tehet szakmai vizsgát.

Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei meghatározásáról és kiadásáról, a szakmai vizsga megszervezéséről, a szakképesítést tanúsító bizonyítványok kiadásáról a szakképzésre vonatkozó jogszabályok rendelkeznek.

Az országos pedagógiai mérések

Az országos pedagógiai mérések – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerinti – végrehajtásában a VIK Középiskola is közreműködik.

Az országos mérések lebonyolítása tanítási napokon, kötelező tanórai foglalkozások keretében történik. A mérésben részt vevő pedagógus a mérés napjára eső kötelező óráját a méréssel az adott napon összefüggő feladatok végrehajtásával teljesíti. A mérésen való részvétel vagy távolmaradás elbírálására a tanórai foglalkozáson való részvételre és a tanórai foglalkozásokról való távolmaradásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az országos mérések időpontját, az eljárással kapcsolatos feladatokat, határidőket évente a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet tartalmazza. A méréshez szükséges megfelelő feltételek biztosítása az iskola fenntartójának és az intézmény igazgatójának a közös felelőssége.

Az országos pedagógiai mérések a VIK Középiskola mindenkori 10. évfolyamán tanuló diákokat érintik.

Osztályozó vizsga

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés *b)-c)* pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát,

b) az Nkt. 5. § (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,

c) a közoktatási törvény 27. § (2) bekezdésében meghatározott, a kötelező óra legfeljebb ötven százalékában folyó pályaorientáció, gyakorlati oktatás, szakmai alapozó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint - az Országos Képzési Jegyzék szerinti - elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,

d) a közoktatási törvény 29. § (1) bekezdésében meghatározott, a kilencedik évfolyamtól kezdődően a Nat-ban meghatározott szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően - az Országos Képzési Jegyzék szerinti - elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,

e) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A szakképzés keretei között folyó gyakorlati képzésről és a beszámoltató rendszerű oktatásról való hiányzás következményeit a szakképzésre vonatkozó jogszabályok határozzák meg.

Különbözeti vizsga

Az a tanuló, aki átvételét kéri a VIK Középiskolába, határozatban rögzített határidőig különbözeti vizsgát köteles tenni mindazon tárgyakból, amelyek ismeretanyaga adott évfolyamon vagy azt megelőzően a VIK Középiskolában elsajátítandó volt, ám azt vagy azokat az átjelentkező korábbi tanulmányai során nem tanulta.

Szintvizsga

A szintvizsga a VIK Középiskolában kettős jelentéssel bír: jelenti egyrészt a nyelvi előkészítő évfolyamot elvégző tanulóknak intézményen belül szervezett számonkérést, másrészt pedig az ún. kamarai szintvizsgákat.

SZINTVIZSGÁK KÖVETELMÉNE IDEGEN NYELVBŐL

KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ OSZTÁLYOK	
Nyelvi előkészítő évfolyam:	**CÉLNYELV** **Írásbeli:** 4 részből áll (az érettségi alapján). Összesen 180 perc, amely az alábbi részekből áll: 1. olvasott szöveg értése: 60 perc 2. nyelvhelyesség: 30 perc 3. hallott szöveg értése: 30 perc 4. íráskészség: 60 perc **Szóbeli:** 3 részből áll: 1. 15 tétel társalgás témakörből, azaz önálló témakifejtés 2. szituációk 3. képleírás

NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLYOK	
Nyelvi előkészítő évfolyam:	**NYELV** **Írásbeli:** 3 részből áll. Összesen 150 perc, amely az alábbi részekből áll: 1. olvasott szöveg értése: 60 perc 2. nyelvhelyesség: 30 perc 3. íráskészség: 60 perc **Szóbeli:** 3 részből áll: 1. 15 tétel társalgás témakörből, azaz önálló témakifejtés

	2. szituációk 3. képleírás

A kamarai szintvizsga

A gazdasági kamara annak mérésére, hogy a tanuló a szakiskolában az első szakképzési évfolyamon elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat, a szakiskola és a szakképesítésben érintett országos gazdasági érdek-képviseleti szervezet képviselőjének bevonásával a szakmai és vizsgakövetelményben előírt szintvizsgát szervez az első szakképzési évfolyam tanévében, a február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban.

A szintvizsga a tanuló számára kötelező, függetlenül attól, hogy tanulószerződést kíván-e kötni. A szintvizsga eredménye a tanuló év végi szakmai érdemjegyébe nem számít bele. A szintvizsgát nem teljesítő tanuló részére a gazdasági kamara a tanév kezdetét megelőzően pótló szintvizsgát szervez.

Tanulószerződést csak olyan szakiskolai tanuló köthet, aki eredményes szintvizsgát tett. A szintvizsgát a tanulószerződés keretében megvalósuló gyakorlati képzés megkezdését megelőzően kell megszervezni.

XI. Tanulók felvétele, átvétele

Az általános iskolai tanuló a VIK Középiskolába az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel. A felvételi eljárásokkal kapcsolatos határidőket az oktatásért felelős miniszter évente, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben határozza meg.

A középfokú iskolai felvételi kérelmet az Oktatási Hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani a VIK Középiskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.

Amikor a VIK Középiskola felvételt hirdet, a felvételi kérelmekről
- szakiskolai képzés esetén a pályaalkalmasság, valamint az általános iskolai tanulmányi eredmények (a továbbiakban: tanulmányi eredmények),
- középiskolai képzés esetén a tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és a szóbeli vizsga eredményei alapján dönt.

Tanulmányi eredmények alatt kizárólag a felvételiző tanuló általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve a félévi értesítőjében (ellenőrzőjében) szereplő osztályzatait, minősítéseit értjük. A tanulmányi eredményekbe a magatartás és szorgalom értékelése, minősítése nem számítható be.

A VIK Középiskola mint egyházi fenntartású intézmény pontegyenlőség esetén előnyben részesíti a baptista vallású tanulók felvételét.

A VIK Középiskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben az a tanulmányait folytatta.

A tanuló – beleértve a magántanulót is – a VIK Középiskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Vendégtanulói jogviszony

A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló a VIK Középiskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

A VIK Középiskolában tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a VIK Középiskola igazgatójának nyújtja be

írásbeli kérelmét. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát, vagy a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő egészségügyi intézmény vagy a gyógykezelést biztosító intézmény javaslatát.

A VIK Középiskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola, vagy a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő egészségügyi intézmény vagy a gyógykezelést biztosító intézmény vezetőjét.

A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és arról írásban értesíti a VIK Középiskolát.

A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony

a) ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
b) gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján,
d) szakközépiskolai tanulmányok esetén az utolsó középiskolai évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján, ha a tanuló a szakképzésben nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
e) szakképző iskolában folyó szakképzésben
ea) ha a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
eb) ha a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján,
ec) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és az iskolában nem folyik másik megfelelő szakképzés, vagy a tanuló nem kíván továbbtanulni, vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább,
f) a tankötelezettség megszűnése után - ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy kimarad -, a bejelentés tudomásulvételének napján,
g) ha a tanuló tanulói jogviszonyát - a tanköteles tanuló kivételével - fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján.

XII. Teljeskörű egészségfejlesztés

Alapelvek célok

Iskolánk egészségnevelési hitvallása

- Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.
- Az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- A tanulók egészségi-, kulturáltsági- szintjének emelése, egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.
- A fogyatékkal élők aktív, segítő elfogadása.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

- Olyan egészségszemlélet, képességrendszer és személyiségjegyek kialakítása, amelyek során a tanulókban tudatosulnak a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapot ok-okozati összefüggései.
- Az egészségre, annak megtartására, fokozására, visszaszerzésére irányuló tevékenység kialakítása.
- Az életminőség jobbítása csak a jövő tervezésével és életút tudatos építésével valósulhat meg.
- Az egészség, a kiegyensúlyozott életvitel nélkülözhetetlen eszköz a boldog, sikeres élethez.

Pedagógiai célok

- A testi és lelki egészség harmóniája
- Gnoti se auton (Ismerd meg önmagad) és megismerheted a világot is, az életkornak megfelelő önismeret, mint az önnevelés alapja, a reális énkép és önismeret kialakítása
- Felkészítés a felelős, örömteli párkapcsolatra, a családi életre
- A harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához szükséges ismeretek, készségek és képességek fejlesztése (empátia, rugalmasság, alkalmazkodóképesség, személyiségtisztelet stb.)
- Az erkölcsi tudat, a jellem fejlesztése – a felelős döntési képesség kialakítása
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata
- Olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához
- Az új dolgok óvatossággal és kellő kritikával való elfogadása

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása
- kudarctűrő képesség fejlesztése
- stresszkezelés fejlesztése
- kapcsolatteremtési képesség fejlesztése
- akaraterő fokozása
- lelki egészségvédelem megerősítése

- egészség-szemléletű magatartás kialakítása
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Osztályfőnöki óra

9. évfolyam

- Önismeret, önkontroll, személyiségfejlesztés (önértékelés, mások értékelése, visszajelzések, a beilleszkedés elősegítése, közösségi életre nevelés, kommunikációs képességek fejlesztése)
- A serdülőkor testi és pszichés jellemzői
- Közlekedési ismeretek, szabályok betartásának fontossága
- Balesetveszélyes helyzetek, életkori sajátosságok, napszakonkénti kiugrások
- Elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása
- Egészséges életre nevelés
- A dohányzás szervezetre gyakorolt hatása, nikotinfüggőség
- Az alkoholfogyasztás, az alkoholizmus
- Drogfogyasztó magatartás, drogfüggőség
- A viselkedést, a viszonyainkat szabályozó értékek, erkölcsi normák, hagyományok, szokások
- Életvezetési szokásaink alakulása a múltban, a jelenben, a jövőben

10. évfolyam

- Önismereti blokk (személyiségjegyek, a konfliktuskezelő technikák, agresszivitás kezelése)
- Saját testünk működésének ismerete
- Pszicho-szexuális fejlődés
- Táplálkozási zavarok (bulímia, anorexia)
- Dohányzás, alkohol, mint szenvedélyek
- Droghasználat, drogfüggőség
- A nemi betegségek terjedése napjainkban
- Az abortusz mint nemkívánatos fogamzásgátlás, a fogamzások és a fogamzásgátlások

11. évfolyam

- Egészséges életmódra nevelés (az egészség, mint érték, a betegség fogalma, testi és lelki betegségek, táplálkozás, testmozgás, pihenés, mint egészségmegőrző magatartás)
- A nemnek, az életkornak és a felnőtt kornak megfelelő elvárt nemi szerepviselkedés
- A két nem kapcsolata, tisztelete, mit tisztelhetünk egymásban
- Pszichés betegségek, függőségek
- Bőrgyógyászati betegségek az ifjúkorban
- Daganatos megbetegedések előfordulása nemenként (a mell és a here önvizsgálatának fontossága, és a felnőtt életre kiható ifjúkorban kezdődő nőgyógyászati betegségek)

12. évfolyam

- Komplex önismeret (szociális intelligencia fogalomrendszere, társismeret, önmenedzselés)
- Döntési technikák
- Pályaválasztás, élettervek rövid, közép- és hosszú távú alakítása
- Szakmai karrier tervezése
- Családi életre nevelés (kapcsolatok, elvárások, tolerancia, odafigyelés, az „önzés" hatásai egy kapcsolatra)

Idegen nyelv

A tanulók

- legyenek képesek gondolataikat produktív módon kifejezni mind szóban, mind írásban, a tanult nyelvtani ismereteket automatikusan és tudatosan alkalmazni az egészségvédelem témakörén belül;
- kapjanak betekintést az adott ország lakóinak mindennapjaiba, életformájába, életviteli és sportolási szokásaiba, gondolkodásmódjába;
- erősödjön bennük a saját kultúrájuk és anyanyelvük, valamint a más kultúrájú és hagyományú népek iránti érdeklődés, türelem, megértés, mások elfogadása;
- legyenek tájékozottak az Európai Uniós országok drogstratégiáiról.

Biológia

A tanulók

- ismerjék az emberi test születéstől halálig tartó folyamatos átalakulását, az egymást követő életszakaszokban változó testet felépítő anyagok összetételét és arányát;
- ismerjék a növekedést, fejlődést befolyásoló külső és belső tényezők együttes hatását (öröklött tényezők, az egészséges környezet és életvitel);
- tudatosítsák, hogy az érzékszervek védelme, épségének és egészségének megőrzése elsőrendű feladat;
- tudatosítsák, hogyan hat közvetve vagy közvetlenül az egész szervezetre a mozgás, hogyan határozza meg az egész szervezet egészségi állapotát, fizikai és szellemi teljesítőképességét;
- ismerjék meg, hogyan változik a szervezet állapota, működése és teljesítőképessége, az ember életmódja, személyisége a cigaretta, az alkohol és a kábítószerek, mérgező anyagok hatására;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

Kémia

A tanulók

- a kémia tudományával az önmagának táplálékot előállító ember szemszögéből ismerkedjenek meg, valamint megfelelő ítélőképesség, tudatosság alakuljon ki bennük a tápanyagok kémiai összetételének megismerésével, mely az egészséges életmód kialakításához szükséges;
- ismerjék a természetes és egyben egészséges szerves anyagok mellett a szintetikus, tudatmódosító szereket;

- tárják fel és fogalmazzák meg korunk társadalmi kihívásaira (pl. stressz, depresszió) a tudomány eszközeivel a válaszokat, szempontokat adva ezzel is az egészséges testi és szellemi fejlődéshez;
- ismerjék a különféle veszélyességi jeleket, szimbólumokat, illetve a felhasznált vegyszereket az Európai Unió rendszere szerint mely veszélyességi osztályba sorolnak.

Testnevelés

A tanulók

- élményként éljék meg a testnevelési és sportfoglalkozásokat;
- számára érvényesüljön a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatása a teljes testmozgásprogramban;
- ismerjék meg az életmód-sportokat, életminőség-sportokat;
- a cselekvési biztonságra, a rendszeres fizikai aktivitásra és velük összefüggésben az aktív egészségre helyezzék a hangsúlyt;
- törekedjenek a biomechanikailag helyes testtartás kialakítására;
- törekedjenek testi-lelki egészségük megőrzésére tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon egyaránt;
- egységként kezeljék a testi és a lelki egészséget.

XIII. Fogyasztóvédelem

Az iskola fogyasztóvédelmi programja szoros kapcsolatban áll a környezeti nevelési programmal, azt kiegészíti, mivel a fenntartható fogyasztás témaköre a környezetvédelem egyik központi kérdése.

Alapelvek, célok

Iskolánk fogyasztóvédelmi hitvallása

- A fogyasztóvédelmi nevelés célja, hogy a tanulók képesek legyenek a fogyasztás folyamatát és a fenntartható fejlődést összekapcsolni a fenntartható fejlődésért viselt kollektív és kisközösségi (egyéni) felelősség szintjén, valamint olyan tartós, új fogyasztói értékrend és jólét-felfogás kialakítására törekszik, amely a fenntarthatóságot figyelembe veszi.
- A fenntartható fogyasztás térhódításán belül azon termékek és szolgáltatások pozitív hirdetését válasszák, amelyek környezetkímélő technológiákat alkalmaznak, vagy a fenntartható termelési és fogyasztási modelleket ösztönzik.
- Egyéni fogyasztóként vásárlási döntéseikkel hatékonyan támogassák kisközösségi, regionális és állami szinten a fogyasztóvédelmi és környezetvédelmi kezdeményezéseket.

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

- Olyan személyiségjegyek kialakítása, amelyek során a tanulókban tudatosulnak az ökológiai-környezeti, gazdasági és szociális – egymást kölcsönösen feltételező – dimenziók összefüggései.
- Tudatos szemléletformálással a fenntartható fogyasztás stratégiáinak – hatékonysági stratégiák és helyettesítési stratégiák – kialakítása.
- Az egyének, csoportok és a társadalom egészének a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos új típusú, tudatos, kritikus fogyasztói magatartásának bemutatása, elfogadtatása.
- A fogyasztóvédelemhez szükséges tudás, ismeretek, értékeke, attitűd és készségek megszerzésének biztosítása.
- Az Európai Uniós fogyasztóvédelmi magatartásminták megismerése.

Pedagógiai célok

- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- a szükséglet és vásárlási szándék összefüggéseinek felismerése, vizsgálata
- a fogyasztói választáshoz szükséges információk szűrésének, gyűjtésének, feldolgozásának kialakítása, a tájékozódás képessége
- a vásárlói szokásoknak, a vásárlás érzelmi motívumainak, emocionális tényezőinek ismerete
- tudatos fogyasztóként a termékek és szolgáltatások hatásainak megismerése
- a vásárlói magatartás során fellépő döntési helyzet felismerése, a döntésképesség fejlesztése
- az uralkodó fogyasztási szintek és hajtóerők megkérdőjelezése, újak kialakítása

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- legyenek képesek reklámszövegek alapján problémafelvetésre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- tudják elemezni a reklám képi nyelvét és hatásait;
- ismerjék fel a reklámokban fellelhető kommunikációs csapdákat.

Idegenforgalmi alapismeretek, idegenforgalmi és vendéglátó ismeretek

A tanulók

- a szakma történeti áttekintése révén szerezzenek ismereteket az európai országok, Magyarország és a fogyasztóvédelem kapcsolatáról;
- ismerjék meg a szabadidő eltöltésének tervezésénél a kerékpáros turizmus, a gyalogos turizmus és a falusi turizmus alternatív lehetőségeit;
- váljanak érzékennyé a szállásadó régió kultúrájára, tiszteljék vallását, erkölcsi normáit;
- ismerjék meg az ökológiai szempontok szerint üzemelő és az öko-címke viselésére jogosult szálláshelyek szolgáltatásait;
- törekedjenek arra, hogy a vendéglátó vidék termékeit, szolgáltatásait támogassák.

Élelmiszerismeret, italismeret és táplálkozástan

A tanulók

- ismerjék az elismert minősítő rendszerek címkéjével ellátott, biogazdaságokból származó élelmezési termékeket;
- ismerjék az elismert minősítő rendszerek címkéjével ellátott borgazdaságokból származó italféleségeket;
- szerezzenek, gyűjtsenek információt a bio-jelzésekkel megjelölt termékekről, az öko-címkézett árukról;
- gyűjtsenek információt a márkázott termékek gyártóiról és forgalmazóiról, összesítsék szociális ökológiai jellemzőiket;
- legyenek képesek a szűkebb régióból származó húsipari termékek eredetének visszakeresésére;
- keressenek alternatívákat a hús és húskészítményekre, legyenek képesek helyettesíteni növényi eredetű élelmiszerekkel;
- törekedjenek a szezonális és helyben termesztett zöldségek és gyümölcsök vásárlóhelyeinek megismerésére, mely egyben energia-megtakarítást is jelent;
- ismerjék a kész élelmiszeripari termékek, valamint csomagolásuk káros hatásait;

- ismerjék a különböző munkafolyamatokon átmenő termékek környezetterhelő hatásait.

Marketing ismeretek

A tanulók

- ismerjék a piacorientált gazdálkodási folyamat minden pontját;
- térképezzék fel az öko-marketing összefüggéseit;
- ezzel összefüggésben ismerjék meg a környezetbarát termék, környzetkonform ás a fair-trade termék fogalmakat;
- ismerjék a környezetorientált vállalati termékpolitikát támogató módszereket (termékinnováció, öko-design, öko-jelek);
- ismerjék a környezetorientált árpolitika kialakításának feltételeit;
- ismerjék a környezetorientált értékesítéspolitika döntésfolyamatának, tevékenységének, a végső fogyasztóhoz való eljuttatásának megszervezését;
- ismerjék a környezetorientált kommunikációs politika feladatát, ügyeljen a termék és a környezetvédelem, fogyasztóvédelem közötti sokoldalú kapcsolódásra;
- legyenek képesek készíteni környezetbarát termékre vonatkozó meggyőző, hiteles és ellenőrizhető reklám-koncepciót.

XIV. Eszközök és felszerelések jegyzéke

A VIK Középiskola megalakulása óta pedagógiai tevékenységét bérelt helységekben folytatja. Székhelyén - 1078 Budapest, Hernád u. 3. - a nappali tagozatos és felnőttoktatási tevékenység folyik 30 db oktatási célú helyiség igénybevételével. Székhelyen, az alábbi táblázatban szereplő oktatási célú helyiségekben, egy időben maximum 940 tanuló, délelőtt- délután szervezett oktatás esetén 1880 tanuló foglalkoztatható.

Az iskola telephelyein, a bérelt terület összesen 2481 m², ami egy időben 1200 tanuló oktatására ad lehetőséget.

A telephelyek oktatási célú és egyéb helyiségei

Telephely megnevezése	**Helyiség megnevezése**	**Alap-Területe (m²)**	**Befogadó Képessége (fő)**
Debrecen, Széchenyi u. 48.	Tantermek (7 db)	300	150
	Számítógépterem (2 db)	86	22
	Iroda, ügyfélszolgálat	12	3
	Tanári szoba	30	15
Eger, Széchenyi u. 19.	Tantermek (7 db)	381	210
	Számítógépterem (2 db)	90	22
Eger, Knézich K. u. 2.	Iroda, ügyfélszolgálat	12	3
Győr, Baross Gábor u. 49.	Tantermek (4 db)	213	110
	Számítógépterem (1 db)	55	20
Győr, Tihanyi Árpád utca 23.	Iroda, ügyfélszolgálat	12	3
Miskolc, Herman Ottó u. 2.	Tantermek (5 db)	252	146
	Számítógépterem (1 db)	50	20
Miskolc, Munkácsy u. 4.	Iroda, ügyfélszolgálat	12	3

Berendezés – bérleti szerződés szerint.

Kiszolgáló helyiségek használata – bérleti szerződés szerint.

A Hernád utcai székhelyen rendelkezésre álló oktatási célú helyiségek adatai

Teremszám/Megnevezés	Emelet	Férőhely	Alapterület(m²)
udvar	Földszint	-	290
porta	Földszint	1	5 / 9
büfé	Földszint	-	30
01. tanterem	Földszint	19	37
10. fodrász tanműhely/tanterem	Földszint	29	57
tornaterem (1)	Földszint	35	97,7
tornaterem (2)	Földszint	70	136
testnevelő-tanárok szobája	Földszint	4	14
öltözők (fiú, lány)	Fsz., mfsz.	20 – 20	40
orvosi szoba	Földszint	-	20
egyéni fejlesztő szoba	Földszint	-	12
sportszer-raktár	Földszint	-	24
103. tanétterem	I. emelet	33	66,7
104. vendéglátó szakkabinet, tanétterem	I. emelet	27	54,8
105. nyelvi labor	I. emelet	15	29,7
106. számítástechnika terem	I. emelet	27	54,8
107. számítástechnika terem	I. emelet	33	66,6
108. szerverszoba	I. emelet	-	9
109. taniroda	I. emelet	28	57,2
110. gyakorlati terem/nyelvi terem	I. emelet	16	32
tankonyha – és kiszolgáló helyiségei	I. emelet	16/32	125,5
raktárak, mosogató,	I. emelet	-	40

öltözők, zuhanyozók (fiú, lány)	I. emelet	-	20
mosókonyha	I. emelet	-	15
mosléktároló (tankonyhához)	I. emelet	-	4
gyakorlati oktatásvezető irodája gyakorlati oktatók szobája gazdaasszonyi szoba	I. emelet	-	9-9
201. tanterem	II. emelet	30	59,8
202., 208. tanügyigazgatási irattár	II. emelet	-	6-6
igazgatói iroda	II. emelet	-	15
iskolatitkárság, ügyfélszolgálati iroda	II. emelet	-	25
tanári szoba	II. emelet	60	130
tanári étkező	II. emelet	8	17
DÖK szoba	II. emelet	8	17
igazgatóhelyettesi iroda	II. emelet	-	17
205. tárgyaló	II. emelet	---	32,4
207. könyvtár	II. emelet	35	70,8
210/a. fodrász tanműhely	II. emelet	14	30,0
209. tanterem	II. emelet	30	60,45
301. tanterem	III. emelet	30	60,8
303. tanterem	III. emelet	37	74,2
304. tanterem	III. emelet	29	57,75
305. nyelvi terem	III. emelet	15	30
306. tanterem.	III. emelet	29	59,2
307. tanterem	III. emelet	37	74,7
308. raktár	III. emelet	-	9

309. tanterem	III. emelet	31	62
310. földrajz-biológia szaktanterem	III. emelet	33	66,6
312. fizika-kémia szaktanterem	III. emelet	37	74,8
313. tanterem	III. emelet	13	26,5
közösségi tér	III. emelet	30	70
401. tanterem	IV. emelet	31	62,25
403. idegenforgalmi szakkabinet	IV. emelet	29	57,56
404. tanterem	IV. emelet	36	72,6
405. tanterem	IV. emelet	36	72,35
406. tanterem	IV. emelet	29	57,6
407. tanterem	IV. emelet	31	62,7
tanulói WC	szintenként, nemenként 1-1		
tanári és személyzeti WC	szintenként, nemenként 1-1		

Logopédiai foglalkoztató egyéni és kiscsoportos fejlesztő szoba.

A VIK Középiskola szakképzési programot is magába foglaló helyi tanterve

XV. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet

6. mellékletében szereplő Kerettanterv a szakközépiskolák 9-12. évfolyama számára

7. mellékletében szereplő A miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek
Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve

8. mellékletében szereplő Kerettanterv a szakiskolák számára

12. mellékletében szereplő Kerettantervek a felnőttoktatás számára

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet kerettanterveket tartalmazó 3. és 4. melléklete:

3. melléklet – Kerettanterv a két tanítási nyelvű középiskolai célnyelvi oktatáshoz

4. melléklet – Kerettanterv a két tanítási nyelvű általános iskolai, középiskolai célnyelvi civilizáció tantárgy oktatásához

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a mindenkor hatályos kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

XV.1. A választott kerettanterv helyi kiegészítései

Óratervek

A választott kerettantervek alapján elkészített óraterveket a pedagógiai program I. számú melléklete tartalmazza. Az egyes képzések részletes tantárgyi programjait a II. (szakközépiskola), III. (szakiskola), IV. (felnőttoktatás, esti gimnáziumi képzés), és V (szakképzés) számú melléklet tartalmazz.
Azon szakképzések esetén, amelyeknek nem jelent meg felnőttoktatásra vonatkozóan esti tagozatos, sajátos követelményeket tartalmazó kerettanterve, mindenkor a nappali óraszám legalább 50 százalékában határozzuk meg a tanórai foglalkozások heti óraszámát.

A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

A Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola a mindenkor hatályos tankönyvjegyzékben szereplő, valamint az iskola pedagógusai, és az iskola által felkért szaktekintélyek által készített, kiadott és terjesztett, valamint a hasonló típusú iskolák által hozzáférhetővé tett tanulási segédleteket, taneszközöket alkalmazza.

Véleményt alkothatnak a javaslatokról a tanulók is. Ezt a jogukat gyakorolhatják előzetesen vagy utólag a diákönkormányzaton keresztül.

A kiválasztásnál feltétlenül figyelembe kell venni, hogy a taneszközök megfelelnek-e a Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola pedagógiai programjának, az alkalmazott módszereknek, valamint a tanulók életkori sajátosságainak.

Tilos indokolatlanul drága taneszközt a tanulókkal beszereztetni!
A taneszközök kiválasztására a munkaközösségek tesznek javaslatot. A taneszköz lista évente a munkaközösségek javaslata alapján módosítható. Módosítás csak pedagógiailag vagy gazdaságilag indokolt esetben lehetséges.

A VIK Középiskola törekszik arra, hogy a könyvtári állományon keresztül többször használható tankönyveket bocsásson a tanulók rendelkezésére.

A taneszközökkel szemben támasztott tartalmi követelmény, hogy fejlesztő pedagógiát képviseljenek, differenciált képzést tegyenek lehetővé, és amennyiben lehetséges többször használatosak legyenek.

Az egyéb taneszközök legyenek összhangban a használt tankönyvekkel, feleljenek meg a tanulók életkori sajátosságaiból fakadó szempontoknak.

Fontos szempont a tankönyvek és taneszközök tartóssága, minőségi kivitele, valamint az, hogy mennyire korszerű ismereteket tükröznek.

Az alkalmazott tankönyveket a munkaközösségek választják ki az osztályok, tanulócsoportok számára. Az egyes évfolyamokon a tanulók különböző tankönyvekből tanulnak. Eltérés a különböző képzési területekből (vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport, egyéb szolgáltatások szakmacsoport), és a különböző képzési formák (szakközépiskola, szakiskola) profiljának és óraszámának különbözőségéből adódik. A tankönyvek kiválasztására a szaktanárok javaslatukat a munkaközösségük elé terjesztik, majd a döntést közösen hozzák meg. A munkaközösség döntése ettől kezdve a szaktanárra nézve kötelező érvényű.

A tankönyvek kiválasztásának legfontosabb szempontjai, hogy a tankönyv tartalmazza-e a helyi tantervekben előírt tananyagtartalmat, s mennyire alkalmas a tanulók készségeinek, kompetenciáinak fejlesztésére.

Ha a tanár (munkaközösség) a kezdő évfolyam tanulói számára tankönyvcsaládot választott, a döntés a négyéves képzési idő alatt a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével és csak kivételesen indokolt esetben változtatható meg.

A pedagógusok nem választhatnak olyan könyvet, amelynek igénybevétele a tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak. Ha a munkaközösség olyan tankönyvet kíván választani, amely nem szerepel az akkreditált tankönyvek jegyzékén, előzetesen be kell szerezni a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat beleegyező nyilatkozatát.

Tanítási év a közben a már meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek stb. beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvtámogatás formái

Ingyenes tankönyvellátás

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre minden olyan tanuló részére, aki

- tartósan beteg (szakorvosi igazolás vagy magasabb összegű családi pótlék folyósításáról szóló igazolás)
- a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- három vagy több kiskorú, vagy eltartott gyermeket nevelő családban él,
- (a családi pótlék folyósításáról szóló igazolás - bérjegyzék, pénzintézeti számlakivonat, postai igazolószelvény)
- nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult (a családi pótlék folyósításáról szóló igazolás - bérjegyzék, pénzintézeti számlakivonat, postai igazolószelvény)
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (erről szóló határozat).

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

Az ingyenes tankönyveket intézményünk az iskolai könyvtárból való kölcsönzéssel tudja biztosítani. Ebben az esetben a tanuló addig használhatja a könyveket, ameddig az adott tantárgyból a helyi tanterv alapján felkészítés folyik, illetve ha az adott tantárgyból vizsgát tesz, a vizsga letételéig.

Az ingyenességre nem jogosult tanulók tankönyvtámogatása

A normatív kedvezményeken túl – rászorultság esetén, egyéni elbírálás alapján – az iskola további kedvezményeket állapíthat meg. Iskolánk ezt – amennyiben még marad az éves normatív támogatásból – a könyvtárból való kölcsönzéssel tudja biztosítani.

Az igénylés feltétele az iskolavezetés részére írásban eljuttatott kérelem, melyben a kérelmező indoklása szerepel. A beérkezett igényléseket az iskolavezetés rangsorolja és dönt a támogatás formájáról.

A könyvtárból kölcsönzött tartós tankönyvek kártérítése

A tankönyveket egyedi nyilvántartásba vesszük. Azokat a tankönyveket kérjük vissza tanév végén, melyeket a következő tanév(ek)ben ki tudunk kölcsönözni más tanulóknak.

A nem rendeltetésszerű használatból (firkálás, tépés, szakítás, foltok, pecsétek, és egyéb rongálás) eredő károkozás esetén, a tanév végén ezek értékét meg kell téríteni, az amortizációval csökkentett mértékben.

A négy vagy több éve használt tankönyvek értéke az adott tanév végén 0 Ft, ezért ezek kárát téríteni nem kell.

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükségünk lesz.

XV.2. A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés értelmében a VIK Középiskola tanórai foglalkozásai megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módokon is, így különösen projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában,

amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, valamint a tanulói terhelés jogszabályban előírt és helyi korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

A VIK Középiskola tanulóinak kötelező és választható tanítási óráinak száma egy tanítási napon nem lehet több nyolc tanítási óránál a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon.

Két tanítási nyelvű iskolai oktatásban az előzőekben meghatározott tanítási órák száma eggyel megnövelhető.

Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető.

XV.3. A mindennapos testnevelés

A VIK Középiskola – 2012 őszétől felmenő rendszerben – a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- iskolai sportkörben való sportolással, vagy
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel

kiváltható.

XV.4. A pedagógusok és a nem kötelező tantárgyak választásának szabályai

A VIK Középiskola tanulói kizárólag írásos kérelem pozitív elbírálása esetén vehetőek fel szabadon választható tanítási órára. Ha egy diák felvételt nyer egy szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha az a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon választott tanítási órára

történő jelentkezés előtt – a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló (a továbbiakban a tizennyolc év alatti és a gondnokság alatt álló együtt: kiskorú tanuló) szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanulónak – kiskorú tanuló esetén a szülőnek – írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

A VIK Középiskolában minden év május 20-áig felmérjük, hogy a tanulók

- milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá
- melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán részt kívánnak-e venni a következő tanévben.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán.

A VIK Középiskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyek közül a tanulók a következő tanévben szabadon választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.

A tanulók május 20-áig jelenthetik be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntésüket.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató írásos engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.

XV.5.1. Az érettségivel kapcsolatos általános feladatok

Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e az általános műveltség alapjaival és olyan képességekkel, amelyek alkalmassá teszik az önművelésre;
- szert tett-e megfelelő tárgyi tudásra, gondolkodási és tájékozódási képességre, képes-e ismereteinek rendszerezésére és gyakorlati alkalmazására;
- felkészült-e a felsőoktatási intézményekben folyó tanulmányok megkezdésére.

Az érettségi vizsga egyes vizsgatárgyaiból középszinten vagy emelt szinten tehető érettségi vizsga.

A VIK Középiskola a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy tanulói – választásuk szerint – mind a középszintű, mind pedig az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjanak készülni.

Az érettségi vizsga szervezése a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet alapján zajlik, követelményei és témakörei pedig megfelelnek a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben foglalt részletes érettségi követelményeknek. A szakmai vizsgák szervezése a 20/2007. (V.21.) SZMM rendelet alapján történik, követelményei pedig megfelelnek az egyes szakmák szakmai- és vizsgakövetelményeiben foglaltaknak.

Az SNI és BTM tanulók érettségi vizsgája során, indokolt, szakértői véleményben meghatározott esetekben, az érettségi és a szakmai vizsgák során az erre vonatkozó jogszabályokban meghatározott könnyítéseket, mentesítéseket alkalmazzuk. Tantárgyhelyettesítés esetén azonban a választható tantárgy csak a kötelező vagy választható érettségi tantárgyak sorából lehetséges.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 61/A. §-a szerint az egyes vizsgaidőszakokban emelt szintű érettségi vizsga abból a tárgyból tehető, amely – a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásáról szóló 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében szerepel, és a tárgyból létezik emelt szintű vizsga.

A 9-12 (9-13) évfolyamos képzést lezáró érettségi vizsga tantárgyai és a vizsga formái

(szakközépiskola, szakközépiskola nyelvi előkészítő évfolyammal, gimnázium)

KÖTELEZŐ TÁRGYAK	A VIZSGA FORMÁJA	
	KÖZÉP SZINT	EMELT SZINT
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Matematika	írásbeli	írásbeli, szóbeli
Történelem	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Élő idegen nyelv (angol, német)	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli

INTÉZMÉNYÜNKBEN VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK	A VIZSGA FORMÁJA	
	KÖZÉP SZINT	EMELT SZINT
Biológia	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Földünk és környezetünk	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek	írásbeli, szóbeli	
Informatika	gyakorlat, szóbeli	gyakorlat, szóbeli

A két tanítási nyelvű képzés érettségi vizsga tantárgyai és a vizsga formái

KÖTELEZŐ TÁRGYAK	A VIZSGA FORMÁJA	
	KÖZÉP SZINT	EMELT SZINT
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Matematika	írásbeli	írásbeli, szóbeli
Történelem	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Célnyelv (angol, német)	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli

KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ TÁRGYAK	A VIZSGA FORMÁJA	
	KÖZÉP SZINT	EMELT SZINT
Vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek célnyelven	írásbeli, szóbeli	
Célnyelvi civilizáció	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli

TOVÁBBI VÁLASZTHATÓ TÁRGYAK A VIK KÖZÉPISKOLÁBAN	A VIZSGA FORMÁJA	
	KÖZÉP SZINT	EMELT SZINT
Biológia	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Földünk és környezetünk	írásbeli, szóbeli	írásbeli, szóbeli
Informatika	gyakorlat, szóbeli	gyakorlat, szóbeli

XV.5.2. A középszintű érettségi témakörei

A középszintű érettségi témaköreit a pedagógiai program II. számú melléklete tartalmazza.

XV.6.1. A tanulók tanulmányi munkájának az ellenőrzése és értékelése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. Az értesítés helyben szokásos módon az elektronikus ellenőrzőn keresztül történik.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az évközi érdemjegyeket és az év végi osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés kísérheti.

A VIK Középiskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor intézményünkben nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),
- a tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),
- a tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, valamint a gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanulószerződéssel foglalkoztatott tanulók szakmai gyakorlati tevékenységével összefüggő teljesítményét a gyakorlati képzés szervezője értékeli. A tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg és a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

A magántanuló az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, s így az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, VIK Középiskola igazgatójától írásban kérheti az adott tárgy óralátogatása alóli mentesítést. Idegen nyelvből kizárólag emelt szintű, jeles minősítésű érettségi vizsgával rendelkező tanuló menthető fel az óralátogatási kötelezettség alól.

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- a gyakorlati képzés kivételével egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

A tanulmányi értékelés helyi alapvetései

- Az egyes munkaközösségek a nevelőtestület egészére nézve egységes értékelési rendszer kialakítására és következetes alkalmazására törekednek.
- Előzetesen nyilvánosságra hozott, kiszámítható, indoklással ellátott és igazságos értékelést valósítunk meg.
- Az írásbeli dolgozatoknál, a szóbeli feleléseknél és a gyakorlati munkavégzéseknél egyaránt személyre szabott értékelést alkalmazunk, amely túlmutat az adott érdemjegyen.
- Az osztályozásnál a hagyományos 5 fokú skálát használjuk, és munkaközösségi, illetve tantárgyi szinten rögzítjük az 5-4-3-2-1 osztályzatokhoz tartozó követelményeket.
- Az osztályzatok kialakításánál a tanuló egész éves tanulmányi munkáját tartjuk szem előtt. A közepes, jó, jeles osztályzatokat a kerekítés általános szabályai szerint alakítjuk ki – figyelembe véve a megszerzett jegyek típusát, hiszen a témazáró dolgozatok minősítései dupla súlyúak. Az 1,8 és 2,5 közötti átlagú teljesítményt minden esetben elégséges osztályzatra értékelik a szaktanárok. Az 1,61, valamint az 1,79 közötti átlag esetén a szaktanár dönthet arról, hogy a tanuló előmenetelét elégségesre vagy elégtelenre értékeli. Az 1,6-es átlagú, valamint az az alatti teljesítmény kizárólag elégtelen osztályzattal minősíthető.
- Az értékelésnél betartjuk a rendszeresség és a módszertani sokszínűség elvét /feleltetés, dolgozatírás, évfolyam felmérések, otthoni munkák értékelése stb./
- Értékelésnél a jutalmazás és az elmarasztalás eszközeit egyaránt alkalmazzuk, az értékelést egyaránt használjuk diagnosztizálásra, folyamatjellemzésre és összegzésre.
- Az SNI és BTM tanulók esetén a szakértői véleményben megfogalmazottak szerint szükség esetén a javasolt tantárgy értékelése alóli felmentést alkalmazzuk, de ilyen esetben is értékeljük a tanuló munkáját. Szöveges értékelésben rögzítjük fejlődését, melyet az egyéni fejlesztési tervhez csatolunk. Ezen szöveges értékelés az alapja a későbbi fejlesztési terv korrekciónak, valamint a kontroll szakértői vizsgálatoknak.

- Ha a tanuló hiányzása egy adott tantárgyból meghaladja a 30%-ot, de rendelkezik a pedagógiai programban meghatározottak szerinti mennyiségű[1] és minőségű[2] osztályzattal/érdemjeggyel, akkor a szaktanár lezárja.
- Ha a tanuló tanévi hiányzása eléri a 250 órát, de minden tárgyból rendelkezik a pedagógiai programban meghatározottak szerinti mennyiségű és minőségű osztályzattal/érdemjeggyel, akkor a szaktanárok lezárják.
- Ha egy tanuló egy adott tantárgyból eléri a 30%-nyi hiányzást, és nem szerezte meg a pedagógiai programban meghatározottak szerinti mennyiségű és minőségű osztályzatot, akkor a nevelőtestület engedélyezi számára, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az osztályozóvizsga abban az esetben tagadható meg, ha az adott tanuló igazolatlan mulasztása elérte a 20 órát, így évfolyamot ismételni lesz köteles.
- Ha a tanuló tanévi hiányzása eléri a 250 órát, és több tárgyból sem szerezte meg a pedagógiai programban meghatározottak szerinti mennyiségű és minőségű osztályzatot, akkor a nevelőtestület engedélyezi számára, hogy osztályozóvizsgát tegyen. Az osztályozóvizsga abban az esetben tagadható meg, ha az adott tanuló igazolatlan mulasztása elérte a 20 órát, de ebben az esetben minden tárgyból meg kell tagadni, így évfolyamot ismételni lesz köteles.
- A tanulók számára a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét a szaktanár és az osztályfőnök véleményének meghallgatásával az osztályozó értekezleten engedélyezi, amelynek következtében az osztályozóvizsgára augusztus végén kerül sor.
- Szakképző évfolyamokon – ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása a tanévben meghaladja az összes gyakorlati óraszám húsz százalékát – a tanuló évfolyamot ismételni köteles. Ez alól akkor mentesítheti a nevelőtestület, ha igazolatlan mulasztása nincs és az igazolt, de 20%-ot elérő mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolni tudja.

A diagnosztikai értékelést alapvetően a tanulók indulási szintjének megállapítására használhatjuk. Az indulási szint rögzítése fontos lépés az SNI és BTM tanulók felkészültségének feltérképezéséhez, alapja a célzott vizsgálatnak, de jelzőértékkel szolgál a tanulási kudarcnak kitett tanulók esetén is.

A folyamatjellemzésre alkalmas értékelést alapvetően a tanulás-tanítás folyamatában az éppen aktuális tudásszint megállapítására használhatjuk. Ezen értékelési mód elsősorban a tanítási módszereink eredményességétől ad tájékoztatást, s metodikai fejlesztésre serkent. Az SNI és BTM tanulók egyéni fejlesztésének sikerességét is ily módon értékeljük, ez úton

[1] A **tanév során** minden tantárgyból legalább **kettő témazáró** dolgozatot **ír**nak a tanulók. A tanulónak egy tantárgyból **egy féléven belül** legalább a heti óraszám kétszeresének megfelelő számú, de legalább 2 db jeggyel kell rendelkeznie, aminek 1 témazárót is tartalmaznia kell.

2 A témazáró dolgozatokat a képzés zárását (érettségi, szakmai vizsga) követő évig az iskola irattárában kell őrizni.

kívánjuk a szülőket tájékoztatni a fejlesztés menetéről, eredményeiről. Az értékelést a fejlesztési terv mellékleteként archiváljuk.

Az összegző értékelés elsősorban egy-egy tematikus egység végén vagy a jellegzetes csomópontoknál alkalmazható. Ezen értékelési mód relatív képet fest a tanulók ismereteiről, képességeiről és készségeiről, illetve tájékoztatást nyújt a szaktanár, valamint a pedagógiai folyamaton kívül állók számára.

A tanuló a féléves értesítőben kapott érdemjegyét a féléves munkájára kapja.

A tanuló az év végi bizonyítványba kapott érdemjegyét az egész éves munkájára kapja.

A tanuló féléves vagy év végi érdemjegyének kialakításakor súlyozottan számítanak a témazárók és szintvizsgák jegyei.

A tanulónak egy tantárgyból egy féléven belül legalább a heti óraszám kétszeresének megfelelő számú, de legalább 2 érdemjeggyel kell rendelkeznie, aminek egy témazárót is tartalmaznia kell.

A magatartás értékelésénél figyelembe lehet venni a közösségi munkát és figyelembe kell venni az igazolatlan mulasztások számát.

Az 5 fokú osztályozás javasolt szintjei

Írásbeli feladatoknál	100-91 %	5 /jeles/
	90-76%	4 /jó/
	75-51%	3 /közepes/
	50-34%	2 /elégséges/
	33-0%	1 /elégtelen/

Az ajánlott skálától az egyes tantárgyaknál munkaközösségi egyeztetés alapján lehet eltérni, de ezt a tanulók tudomására kell hozni. Tesztfeladatoknál a követelmények szigoríthatók.

Szóbeli feleltetésnél

5 /jeles/: kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,

4 /jó/:	összefüggően, jól felépített és előadott ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak tanári segédlettel emlékszik,
3 /közepes/:	akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján
2 /elégséges/:	nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,
1 /elégtelen/:	elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények 50%-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

A fenti kritériumok ajánlások, azok az egységes értékelés következetes alkalmazását segítik.

A magatartás értékelése

Példás	kettőnél kevesebb igazolatlan órája van és nincs büntetése,
Jó	hat vagy annál kevesebb igazolatlan órája van, vagy rendelkezik a fegyelmező büntetés I. fokozatával,
Változó	hét vagy annál több igazolatlan órája van, vagy rendelkezik a fegyelmező büntetés II. fokozatával,
Rossz	tíznél több igazolatlan órája van, vagy volt ellene fegyelmi tárgyalás

A szorgalom értékelése

Példás	valamennyi tantárgyból a képességeinek megfelelően teljesít, tanórákon aktívan dolgozik
Jó	képességeit nem használja ki maradéktalanul, az órákon nem rendszeresen aktív
Változó	képességeit nem használja ki, kötelességeinek hiányosan tesz eleget, egyáltalán nem aktív

Hanyag	félévi vagy év végi értékelése általában elégtelent tartalmaz és képességei alatt teljesít.

A magatartás és szorgalom jegyek megállapítása független a másik értékelésétől, csak az arra vonatkozó kritériumokat lehet figyelembe venni.

XV.6.2. A beszámoltatás formái, a tanórán kívüli felkészülés elvei

Az írásbeli munkák ellenőrzése és a tapasztalatok visszajelzése során különös figyelmet fordítunk arra, hogy a diákokat megtanítsuk jegyzetelni. Az írásbeli kifejezőkészség fejlesztésébe beleértendő az is, hogy megtanítjuk a diákokat az általuk hozzáférhető infokommunikációs technológiák tanulást segítő használatára.

Az értékelésre beadott tanulói munkák (például a házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyagai) a tanulók „szellemi termékei”, azonban a jogszabályi keretek között azokat a tanév végéig a szaktanár őrzi. A tanév végén a témazáró dolgozatokat, valamint a munkaközösségek által meghatározott munkákat archiváljuk.

A „házi feladat” céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely területen;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-7 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.

Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/ megtanulására mindenki képes.)

A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.

Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:

- nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad
- meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el.

Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.

Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.

A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.
Az SNI és BTM tanulók egyéni állapotuknak megfelelő könnyítést (pl. megfelelő nagyságra történő nagyítás, hosszabb rendelkezésre álló idő, feladat felolvasása, számítógép, illetve egyéb segédeszköz alkalmazása, a feladat más módon történő teljesítése stb.), szükség esetén mentesítést kaphatnak az írásbeli munkáik alól.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

Különbözeti vizsgát annak a tanulónak kell tennie, aki az átjelentkezést követően tanulmányait a VIK Középiskolában kívánja folytatni.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. A VIK Középiskola igazgatója hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát a VIK Középiskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot jelöl ki a VIK Középiskola igazgatója. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti számonkérések követelményeit, részeit, így az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait a VIK Középiskola Pedagógiai programjában, annak helyi tantervében meghatároztuk.

XV.7. A csoportbontások, foglalkozások szervezése

A VIK Középiskola működésében megfelelőnek tartjuk a hagyományos osztálykeret-rendszert.

A Köznevelési törvény rendelkezései óratervben rögzített csoportbontásokat tesznek lehetővé. Ezeket a csoportbontásokat az óratervekben csillaggal (*) jelöljük.
A csoportbontást a tanulók igényei, előzetes ismeretei, az egyes tantárgyak belső logikája, valamint a nevelési-oktatási célok határozzák meg.

Az osztályok összetételét – elsősorban a választott szakmacsoport, képzési típus, szakma alapján – beiskolázáskor határozzuk meg. A csoportbontásokat a tanév kezdetén az osztályfőnök irányításával az osztályban tanító szaktanárok végzik. A csoportok kialakítását megelőzően szükség esetén írásbeli szintfelmérést tartunk. A csoportbontás – indokolt esetben – az egyes félévek végén módosítható. A nyelvi csoportbontás minden esetben szintfelmérés alapján történik.

A kétszintű érettségire való felkészítés során a kötelező és választható érettségi tantárgyakból a választott érettségi szint befolyásolja a csoportbontást.

A VIK Középiskolában a csoportokba való beosztásnak kizárólag a fent felsorolt szempontjai lehetségesek. Ezektől eltérő, esetleg a tanulókat bármilyen módon megkülönböztetésnek kitevő csoportbeosztás nem lehetséges.

XV.8. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismertetése

A nemzeti, etnikai kisebbségséghez nem tartozó tanulók részére a VIK Középiskola alapvetően integrált oktatást biztosít. A tantárgyi keretek között megjelenő kisebbségi kultúrák megismerése – úgy a képzőművészet, mint a zenei világ, a népviselet és az életmód tekintetében – nem elkülönítetten, hanem az egyes évfolyamok tantervi követelményeibe beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelenik meg.

A Budapesten élő nemzeti, etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli tevékenységek, úgymint:
    - színház- és múzeumlátogatás,
    - hangverseny látogatás,
    - iskolai fellépések.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben minden esetben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére és tiszteletben tartására.

XV.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A VIK Közép iskola a pedagógiai programjában alább meghatározott mérési időszakban és mérési módszer alkalmazásával tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat lefolytatható egyszeri alkalommal és megszervezhető legfeljebb két hónapig terjedő időszakra is. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát a VIK Középiskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai végzik.

A mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító többi pedagógussal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A VIK Középiskolában évente két alkalommal (ősz és tavasz) gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. A mérésekre alkalmas tesztek egyszerűek, kevés szerigényűek és bárhol végrehajthatók, ugyanakkor megmutatják a gyerekek fizikai felkészültségének mértékét.

Iskolánk a 9. osztálytól a „Mini Hungarofit” (dr. F. Mérey Ildikó) (1 + 4 motorikus próba) tesztet alkalmazza, amelynek részleges leírása az „Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez” című könyvben szerepel.

Aerob vagy alap – állóképesség mérése:
1. Cooper teszt (12 perces futás). Az alsó végtag dinamikus arányának mérése (helyből távolugrás)
2. Vállövi- és a karizmok erő - állóképességének mérése (mellső fekvőtámaszban karhajlítás - nyújtás).
3. A csípőhajlító és a hasizom erő - állóképességének mérése (hanyattfekvésből felülés).
4. A hátizmok erő – állóképességének mérése (hason-fekvésből törzsemelés).

Az elvégzett tesztek eredményeit pontérték-táblázat segítségével megszorzott pontokká alakítjuk. A tesztpontok összesítése alapján a tanulók teljesítményeit minősítési kategóriákba soroljuk: igen gyenge, gyenge, kifogásolható, közepes, jó, kiváló, extra.
Az SNI tanulók értékelését mindig sérülésük, állapotuk és képességük függvényében végezzük el, illetve fejlődésüket figyelembe véve értékeljük.

XV.10. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az egészségnevelésre vonatkozó elveink a Nevelési program XII. fejezetében olvashatóak.

A környezeti nevelési elvek

- Az életminőség jobbítása csak a jövő tervezésével és az életút tudatos építésével valósulhat meg.
- A környezeti tudatosság fokozása annak felismertetését jelenti, hogy a gazdasági, társadalmi, politikai és az ökológiai jelenségek kölcsönhatásban vannak mind a globális, mind a regionális környezettel.
- A környezet védelméhez és megőrzéséhez szükséges tudás, ismeretek, értékek, attitűd és készségek megszerzését a család mellett az iskolának kell biztosítania.
- Az egyének, csoportok és a társadalom egészének az egészséggel, környezettel kapcsolatos új típusú magatartási és életviteli mintáinak bemutatása és elfogadtatása a VIK Középiskola pedagógusainak feladata is.
- A környezetvédelmi problémák felismerése, az ezzel kapcsolatos elemző és értékelő képességek, a megfelelő cselekvési attitűdök fejlesztése oktató-nevelő munkánknak részét képezi.

A VIK Középiskola nevelőtestületének pedagógiai céljai a környezeti nevelést illetően:

- a környezeti problémák irányi érzékenység fejlesztése;
- a tolerancia és a segítő életmód, valamint az állampolgári – s egyéb közösségi – felelősség felébresztése ;
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;

- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata;
- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése;
- a létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása;
- a környezetbarát fogyasztás alapelveinek megismertetése.

XV.11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, gyermekvédelem

A VIK Középiskola nevelőtestületének filozófiája, hogy valamennyi gyermeknek joga van képességeinek minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására.

A fenti elv gyakorlatba történő átültetése során külön figyelmet fordítunk a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőség megvalósítását az alább olvasható intézkedéseinkkel kívánjuk elősegíteni:

- a kulcskompetenciák fejlesztése,
- az oktatásban használt információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának, valamint a digitális tananyagok felhasználásának elősegítése,
- a méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítása,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulás népszerűsítése,
- a differenciáló módszerek alkalmazása,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelése,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítása,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelés,
- az egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítása,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatása, és alkalmazása a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelése a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálása,
- az átmenetek / továbbtanulás támogatása,

- személyiségfejlesztés,
- szabadidő hasznos eltöltése,
- partnerközpontú nevelés.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos további tevékenységeinket a Nevelési program IV. és VII. fejezetében részleteztük.

XVI. Az iskola valamennyi évfolyamát átfogó helyi tanterv

Az egyes tantárgyak konkrét tananyagtartalmát – képzési típusonként, a kerettantervek szempontjainak megtartásával, de értelemszerűen a tananyagtartalom kiegészítésével – a Pedagógiai program II., III., IV. és V. számú melléklete tartalmazza.

XVII. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola tanulói közül magasabb évfolyamra az a tanuló léphet

- aki megfelel az adott tagozaton és az adott évfolyamon tanult tantárgyak helyi tantervében szereplő követelményeknek,
- akinek a teljesítményét az esetleges osztályozóvizsga vagy különbözeti vizsga bizottsága megfelelőnek ítéli,
- akiről a tanév végén szervezett osztályozókonferencián a nevelőtestület ellenkező értelmű döntést nem hoz,
- aki ellen nincs kizáró értelmű fegyelmi határozat vagy fegyelmi büntetés.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A tanuló az egyes évfolyamok, továbbá az érettségi vizsga és a szakmai vizsga tanulmányi követelményeinek teljesítéséről bizonyítványt kap. A bizonyítvány tartalmazza az általa

tanúsított végzettségnek, szakképzettségnek a Magyar Képesítési Keretrendszer, valamint az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti besorolását az erről szóló kormányrendelet alapján. A bizonyítvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló irat közokirat.

XVIII. Az iskola élet- és munkarendje

A VIK Középiskolában a tanítási év ötnapos tanítási hetekből áll. A szombat és a vasárnap tanítás nélküli pihenőnap. Tanítás nélküli pihenőnap jár a tanulónak a munkaszüneti napokon is. A tanítási időbeosztás a munkaszüneti napok miatti munkaidő-beosztásnak megfelelően változik, a tanítási év utolsó napját követően pedig legalább hatvan - szakképző iskolában legalább harminc - összefüggő napból álló nyári szünetet kell biztosítani.

XIX. Rendkívüli helyezetek

Alapos indokkal, a fenntartó egyetértésével a tanítási hetek - a szombat igénybevételével - hat tanítási nappal is megszervezhetők abban az esetben, ha a tanulók részére legalább harminchat óra megszakítás nélküli heti pihenőidő és az elmaradt heti pihenőnapok igénybevétele - egy vagy több összefüggő tanítási szünetként - a tanítási félév során biztosítható.

A fenntartó egyetértésével az iskola igazgatója - az elmaradt heti pihenőnapok igénybevételének biztosítása nélkül is - elrendelheti a hat tanítási napból álló tanítási hét megszervezését, valamint a tanuló heti kötelező óraszámát meghaladó tanítás megszervezését, ha a rendkívüli tanítási szünet miatt az előírt követelmények átadását, elsajátítását nem lehet megoldani.

A tanulónak - a tanév rendjében meghatározottak szerint - a tanítási évben legalább három alkalommal, legkevesebb hat összefüggő napból álló tanítási szünetet kell biztosítani.

Ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem lehetséges,

- az intézményre kiterjedő veszélyhelyzet esetében az intézményvezető a fenntartó és a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi körzeti) hivatala (a továbbiakban: járási hivatal) egyidejű értesítése mellett,

- a településre kiterjedő veszélyhelyzet esetében a jegyző a fenntartó és a járási hivatal egyidejű értesítése mellett,
- a megyére, fővárosra kiterjedő veszélyhelyzet esetében a kormányhivatal vezetője az oktatásért felelős miniszter egyidejű értesítése mellett rendkívüli szünetet rendel el.

XX. A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény OM - azonosítója: 035566	**Intézményvezető:** **Szabados Zsuzsa** **igazgató**
Legitimációs eljárás	
VIK 691/2013. határozatszámon elfogadta: …… Batta Bogáta *nevelőtestület nevében* …… Csekő Melinda *alkalmazotti közösség nevében*	**Véleménynyilvánítók:** …….. Sárosi Mária *szülők közössége nevében* …….. Ivánkovits Noémi *diákönkormányzat nevében*
VIK 691/2013. határozatszámon jóváhagyta: …… Szabados Zsuzsa *intézményvezető*	**Egyetértését kinyilvánító:** …… Szenczy Sándor a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, *fenntartó nevében*
Ph	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: www.vikiskola.hu	**Érvényes:** A kihirdetés napjától – 2013.09.01. – visszavonásig
Verziószám: 1/2013.	**Készült:** 10 eredeti példány

Legitimációs záradék

A Pedagógiai programot **készítette:** Az intézmény nevelőtestülete

2013. május 22.

…….....

a nevelőtestület nevében

Batta Bogáta

aláírás

Az iskola Pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatosan magasabb jogszabályban biztosított **általános véleményezési jogával élve** a dokumentumról a nevelőtestületi elfogadás előtt a jogszabályban biztosított határidő betartásával véleményt alkotott. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg az iskola Diákönkormányzata:

2013. május 22. ……..

Ivánkovits Noémi

a Diákönkormányzat elnöke

aláírás

A szülői képviselet, a Vendéglátó, Idegenforgalmi és Kereskedelmi Középiskola és Szakiskola Pedagógiai programjának elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez (a dokumentumok nyilvánosságának biztosítása, az intézmény, tájékoztatási kötelezettsége, valamint a gyermekek adatainak kezelésével kapcsolatban) a véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

2013. május 22. ……..

Sárosi Mária

a Szülői Szervezet elnöke

aláírás